SVERIGES
VETERINÄRFÖRBUND
BOX 12 709
112 94 STOCKHOLM

BESÖKSADRESS: **Kungsholms Hamnplan 7**

E-POST: ***office@svf.se***
HEMSIDA: ***www.svf.se***
TELEFONTID: 9.00–11.30, 12.30–16.30
(MAJ–AUGUSTI: 9.00–11.30, 12.30–16.00)

KANSLI
TELEFON: 08-545 558 20
TELEFAX: 08-545 558 39

Ordförande:
KARIN ÖSTENSSON, ***leg vet***
TELEFON: 08-545 558 22
MOBIL: 070-461 14 46
BOSTAD: 018-46 21 21
E-POST: ***karin.ostensson@svf.se***

Kansli- och ekonomichef:
PER CARLSSON, ***pol mag***
TELEFON: 08-545 558 21
MOBIL: 070-567 12 35
BOSTAD: 08-650 44 32
E-POST: ***per.carlsson@svf.se***

Förhandlingschef:
ANDERS LEFRELL, ***jur kand***
TELEFON: 08-545 558 25
MOBIL: 070-418 07 99
BOSTAD: 08-765 91 19
E-POST: ***anders.lefrell@svf.se***

Generalsekreterare SVS:
CHRISTINA AROSENIUS, ***leg vet***
TELEFON: 08-545 558 24
MOBIL: 070-717 73 19
BOSTAD: 08-651 09 65
E-POST: ***christina.arosenius@svf.se***

Informationschef
JOHAN BECK-FRIIS, ***leg vet***
TELEFON: 08-545 558 33
MOBIL: 070-717 73 25
BOSTAD: 018-54 11 71
E-POST: ***johan.beck-friis@svf.se***

Ombudsman
AMELIE LOTHIGIUS, ***jur kand***
TELEFON: 08-545 558 26
MOBIL: 070-788 70 47
BOSTAD: 08-26 25 39
E-POST: ***amelie.lothigius@svf.se***

Ekonomiassistent
BIRGITTA LARSSON
TELEFON: 08-545 558 23
E-POST: ***birgitta.larsson@svf.se***

Sekreterare
MARIANNE LUNDQUIST, SVS, AEA
TELEFON: 08-545 558 27
E-POST: ***marianne.lundquist@svf.se***

Chefsekreterare
AGNETA SVENSSON, SVF
TELEFON: 08-545 558 28
E-POST: ***agneta.svensson@svf.se***

Postgiro: 83 80-8 Allmänna kassan
15 39 33-7 Understödsfonden

Bankgiro: 530-52 22 Allmänna kassan

SVENSK
VETERINÄRTIDNING
se sista sidan

ledare

SVS betydelse förstärks

NU HAR VI GENOMFÖRT det första valet i vårt förbunds nya organisation. Jag vet i skrivande stund inte hur resultatet ser ut eller exakt hur stort valdeltagande det i slutänden blev. Min förhoppning är att så många som möjligt tog chansen att vara med för att påverka sammansättningen av våra representanter. Det verkar som om deltagandet blev ganska stort.

Flera har reagerat över att det bara fanns ett namn per plats att rösta på, utom till fullmäktige. Det var faktiskt inte en bristande demokrati att man inte fick lägga till namn på röstsedlarna utan det berodde på att deadline för nomineringarna var den 1 juli. Innan dess kunde man nominera hur många som helst. Man kan jämföra med ett årsmöte där val ska förrättas och valberedningen lägger fram ett förslag och finns det då inga motförslag så brukar mötet rösta för detta förslag. Inför nästkommande år vill jag passa på att uppmana alla att nominera personer till valbara platser. Det gångna året var nog en inkörningsperiod. Valberedningen fick verkligen slita för att hinna med och tidsramarna var snäva. Själv röstade jag på elektronisk väg. Det var ett enkelt och bekvämt sätt och jag vill ge en eloge till kanslipersonalen som trots hård press under hösten med fullmäktige, organisationsförändringar och veterinärmöte lyckats få ut röstsedlar och ordna med datasystem.

Ett resultat av den nya strukturen är att SVS stora betydelse ytterligare förstärks. SVS kommer framöver att ha en ännu tyngre roll att spela, inte bara i kompetensfrågor. Remissarbetet är en mycket viktig del av förbundets möjligheter att tycka till om och påverka utformningen av till exempel regelverk och dess tolkningar och tillämpningar. Genom att riksföreningarna upplöses, eller får en ändrad funktion som intresseförening, är det bara SVS sektioner som har ansvaret för att besvara remisser som rör veterinärmedicinska frågor. Jag tror därför att flera personer än sektionernas styrelseledamöter måste involveras. Ju fler som engagerar sig desto fler infallsvinklar kan belysas och därmed lägga grunden för väl genomarbetade remissvar. Dessutom kan det vara för mycket arbete för dem som redan har tagit på sig olika uppgifter. Arbetet ska också skötas liksom familj, vänner och fritidsintressen. Om det blir alltför mycket extra arbete riskerar vi att förlora duktiga och engagerade människor som representanter för oss.

Årets Veterinärmöte var mycket lyckat. SVS sektioner hade satt ihop ett bra program som lockade rekordmånga deltagare, vilket än en gång understryker SVS viktiga roll. En session drog till sig så många att folk fick sitta i gångarna, hämta extra stolar eller stå upp. Det var bara synd att just det passet inte hade fått en större lokal, men det är svårt att veta hur många som dyker upp.

Jag hoppas att alla ni som dragit ett stort lass i år orkar fortsätta och jag önskar att fler känner sig manade att vara med.

En riktigt God jul och Gott Nytt År!

ÅSA BERGQUIST
ledamot i förbundsstyrelsen

innehåll

ledare av Å Bergquist

SVS betydelse förstärks 3

veterinärmötet 2005

Frågor, fest & folk av S Fredriksson 6

Veterinärmötet 2005 – mötesplats och utbildningsplats av J Beck-Friis, S Fredriksson och C Arosenius 10

vetenskap – granskad artikel

Arteriell tromboembolism hos katt av L Kovaleff 19

vilken är din diagnos?

– EKG 28
– Svar 53

månadens epiztel 29

allmänt

Lugnt FVE-möte med svenska framgångar av J Beck-Friis, C Arosenius och M Widell 33

Dopning av sporthästar – lätt att göra misstag? av C Arosenius 39

Viktiga förändringar inför 2006 som berör Dig som är medlem i Sveriges Veterinärförbund av K Östensson 43

debatt

Danska eller finska grisar kan aldrig bli svenskt griskött av S Stenson och G Ståhle 46

Kommentar till Stenson och Ståhle av M Hammarström 47

disputationer

Respiratoriska viroser hos svenska nötkreatur 49

noterat

- Inga hästar bakom taggtråd efter 2009 32
- SVA uppmanar till uppmärksamhet på hästsjukdom 38
- Ny hedersledamot i reproduktionsförening 38
- Läkemedelslegend går i pension 45
- Svenska Djurbönders Smittskyddskontroll tio år 48
- Kinoloner – bot som blivit hot 48
- SVF aktivt mot hundsmuggling 52
- Anna Ekström enhälligt omvald SACO-ordförande 53

kanslinytt 52

läkemedel 54

förhandlingsnytt 55

kongresser & kurser 55

kåseri

Luffarens resa i djuridikens tjänst av A Sandberg 57

specialistkompetens 58

Ultraljud

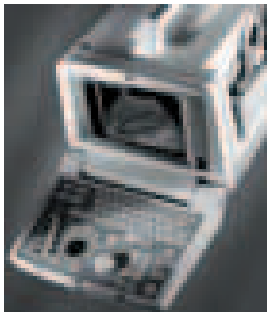

Vetpoint

Marknadsför maskiner, instrument och förbrukningsartiklar

- Modern teknik från GE Medical Systems
- Bästa bildkvalitet
- Service och support på nära håll
- Hör av dig för demonstration

Beställningar & info: 0416-246 60, info@vetpoint.se, www.vetpoint.se

Frågor, fest & folk

Det finns en hel del gamla klyschor man skulle kunna använda för att beskriva årets Veterinärmöte med tillhörande evenemang, t ex ”fullsatt, folkligt, festligt”. Det historiska årsmötet var visserligen folkligt, men knappast fullsatt…

Fullt var det däremot på det inledande partyt och på hästsymposiet fick till och med trappan användas som sittplatser. Efterfrågan på monterplatser var större än tillgången. Veterinärmötet är attraktivt, på många sätt, men det som drar mest är att träffa folk.

Thomas Svensson

Elöd Szanto, Carl Hård af Segerstad och Per Jonsson

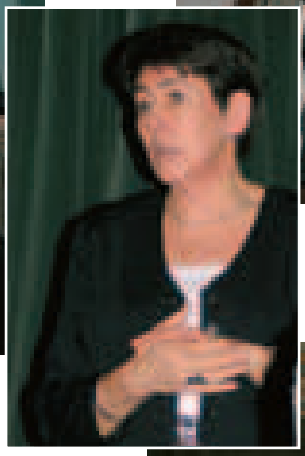

Karin Östensson

HISTORISKT ÅRSMÖTE I DEN GAMLA SLOTTSBIOGRAFEN

Före get together-partyt fanns det möjlighet att träffa nominerade styrelsekandidater för utfrågning. I och med årsmötet började valperioden med det nya röstningsförfarandet. Intresset var minst sagt ljumt och den vackra gamla lokalen var i stort sett tom. Men det tjugotal personer som uppmärksammat kallelsen fick uppleva ett lättsamt och folkligt årsmöte där Karin Östensson med en lättnadens suck konstaterade att äntligen var det dags att sätta igång med allt det nya, Thomas Svensson sade några ord om sällskapet och Torkel Ekman visade entusiasm för sitt nya uppdrag som företrädare för de anställda veterinärerna.

Det fanns gott om tid att stifta bekantskap med nya profiler. Elöd Szanto t ex som blev nominerad så sent att han inte hann med i SVTs intervjurunda i nr 13. Elöd, som är veterinärinspektör på Jordbruksverket, presenterade sig muntligt på plats och gav intrycket av att vara en pratglad, livserfaren och ganska stridbar person med ett stort mått av självironi. Vid sin sida har han Carl Hård af Segerstad och Per Jonsson.

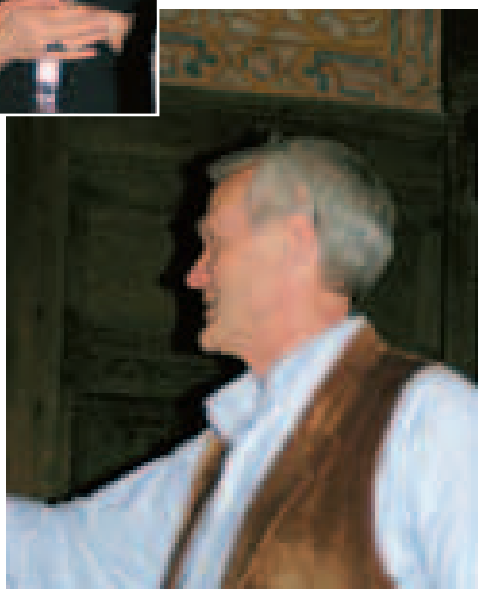

Torkel Ekman

God mat, god dryck och allmänt ”bra drag” var det på get together. Och helt fullt. Det informella konceptet går definitivt hem och över 300 personer deltog i detta sociala event där alla kategorier mötesdeltagare var med.

Anette Johansson från Kiruna har jobbat som distriksveterinär i 20 år,

– Det är mest hundar för min del och jag ska gå på smådjurssymposiet, berättade Anette som också är aktiv tävlingsveterinär inom draghundsporten med flera besök i Alaska och internationella konferenser för tävlingsveterinärer bakom sig.

Vid samma bord satt Kristina Järnlås från Ludvika, tidigare distriktsveterinär, numera privatpraktiker. – Det är verkligen inte så ofta som jag har tillfälle att åka iväg så här, det är jätteroligt. Det finns mycket intressant att lyssna på, men det blir mest smådjur för min del.

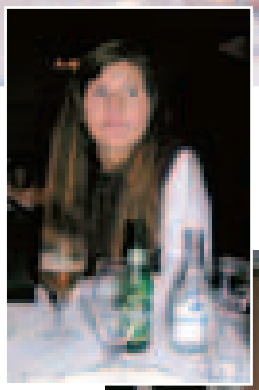

Anette Johansson och Kristina Järnlås

Ännu en distriktsveterinär på utflykt, Kristina Lundgren från Kristinehamn, har arbetat sedan 1989 med allehanda djurslag. – Inom mitt område har jag både små- och stordjur, kalkonuppfödning och fiskodling så jag kommer nog springa runt på allt som erbjuds dessa dagar. Det är verkligen trevligt att få åka på Veterinärmötet. Konstigt nog har jag inte stött på någon gammal kurskamrat ännu, men det kommer säkert att dyka upp någon.

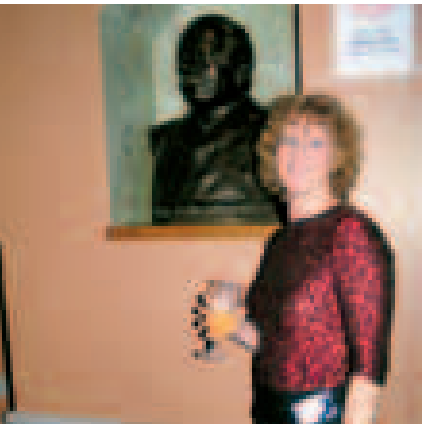

Kristina Lundgren

Inger Nilsson från Jordbruksverkets smittbekämpningsenhet menade att den sociala delen på Veterinärmötet är viktigast. – Jag har arbetat sedan 1995 på Jordbruksverket men bara varit på fyra Veterinärmöten tidigare. Då har jag jobbat. I år är jag bara åhörare och får det lite lugnare. Vi som jobbar på smittbekämpningsenheten har haft ett enormt tryck från media senaste tiden och jag kan garantera att jag kommer att sova gott i natt, sa Inger som gärna skulle ha velat lyssna på gamla kurskamraten Ove Wattle, men självklart kände sig mer manad att delta i zonoosblocket.

Inger Nilsson

För mycket prat och för lite dans. Det tyckte i alla fall Anita Ekmann, ATG-kliniken i Mantorp, som lotsade en av utställarna, Dan Andersson, till det tomma dansgolvet.

”Man-to-man-talk”, Olle Johansson (till höger), Jordbruksverket, snackade bilkörning med Stefan Alenius, SLU. Ja, inte direkt om hur man kör, utan om det projekt som Jordbruksverket kommer att ha tillsammans med Tekniska Högskolan för att förbättra bilen som arbetsplats. Det handlar om en stor satsning, 1,6 miljoner ska spenderas under ett halvt år för att förbättra distriktsveterinärernas många timmar i bilen.

”Alla” ville ha en monter på veterinärmötet och det fanns utställare i varenda hörna. Men har man så här iögonfallande produkter spelar det ingen roll var man står. Scrubs and more visade upp en otroligt brokig samling kläder, allt från John Blund till steppmotiv. – Kanske skulle man tro att det är mest kvinnor som gillar det här, men det är faktiskt precis lika många karlar som tittar på våra kläder, berättar Ann-Cathrine Miderblad och håller upp en ”karl-favorit” med giraffer på.

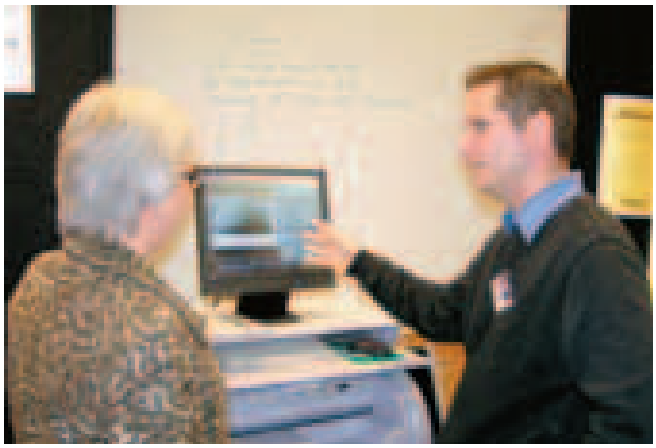

”Titta vilken skärpa…” Fuji hade inte så stor monter, men en övertygande säljare. Desto större var Intervets plats som ”vaktades” av några häftiga trähundar.

Alla knep är tillåtna för att fånga intresse. Vad tror du att det är för organ på skärmen…? Ann Carlström på Vetpoint fick höra många ”Jahaaa, vad snyggt” när betraktarna såg nejlikan.

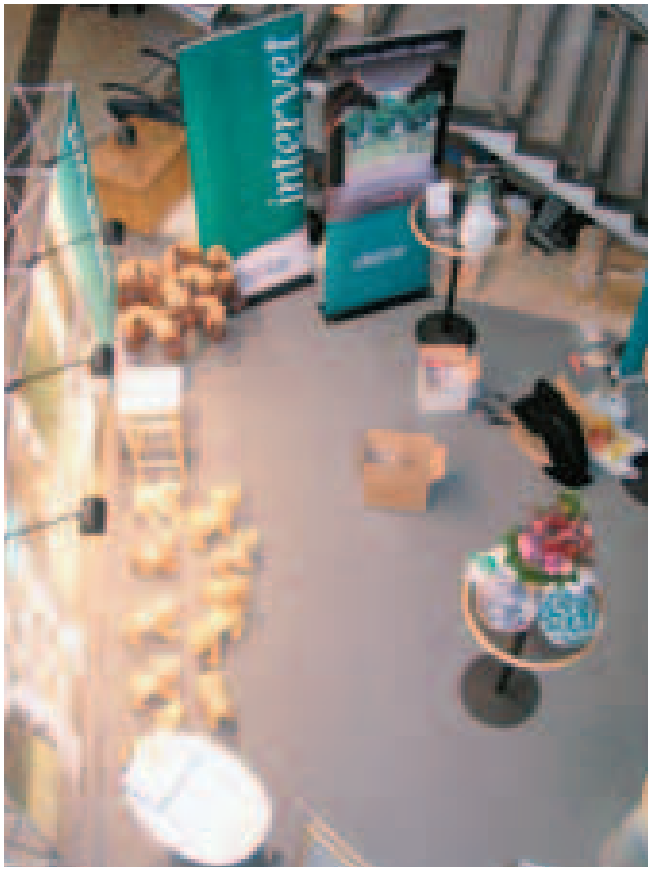

På Loftet hölls det hov… Här hölls hästsymposiet och det pratades hovar dagen lång. Utställarna visade innovationer i hästskobranschen och nya varianter av sjukbeslag och andra hjälpmedel för att hålla hovarna friska.

– Det här materialet är väldigt lätt att applicera på hoven jämfört med gamla metoder och plasten luktar inte illa vid uppvärmning, berättar Henrik Pedersen, produktchef för häst på Kruuse, och visar upp en av de produkter som ingår i Imprint Comprehensive Foot Care System.

Roger Träff från Norrköping var en de 35 hovslagare som deltog på hästsymposiet. Han har jobbat fem år i egen regi, har egen smedja och samarbetar med en veterinär, Carin Ohlsson-Melin.

– Jag tycker att det har varit väldigt intressant att delta, både att lyssna på föredragen, även om det var lite svårt att hänga med i engelskan ibland, och att träffa kolleger. Jag har också sett en del nya produkter som jag ska prova, kommenterade Roger som tyckte det var ett mycket bra initiativ att bjuda in hovslagarna att delta i Veterinärmötet.

Vinnare i tipspromenaden

157 svar lämnades in i årets tipspromenad.

Första pris – resecheck på 8000 kronor vanns av Aunemaria Ebner, Linghed

Andra pris – resecheck på 6000 kronor vanns av Ann-Charlotte Godin, Uppsala

Tredje pris – resecheck på 5000 kronor vanns av Anja Launila, veterinärstudent årskurs 3, Uppsala

Fjärde pris – resecheck på 3000 kronor vanns av Pekka Lapinlampi, Parikalla, Finland

Veterinärmötet 2005 – mötesplats och utbildningsplats

TEXT: JOHAN BECK-FRIIS
SUZANNE FREDRIKSSON
CHRISTINA AROSENIUS

FOTO: JOHAN BECK-FRIIS
SUZANNE FREDRIKSSON

2005 års Veterinärmöte samlade åter rekordmånga deltagare, drygt 1 000 registrerade personer besökte mötet under de två dagarna i Uppsala. Men så bjöd programmet både på bredd och djup, liksom många kära återseenden med kurskamrater och kolleger. Här sammanfattas en del av de många inslagen under mötet.

Som vanligt inleddes Veterinärmötet med en plenarsession där ett aktuellt ämne presenterades av relevanta experter.

Årets session handlade om den just presenterade statliga djursjukvårdsutredningen (SOU 2005:98) och eventuella konsekvenser av fler legitimerade yrkesgrupper inom djurhälsovården. Intresset för detta ämne, som faktiskt berör precis alla som sysslar med veterinärmedicin eller är djurägare, var ganska ljumt från åhörarnas sida.

Dan Larhammar gav en mycket målande bild av det storskaliga lurendrejeri som försiggår i alternativmedicinens namn.

LURENDREJERI I ALTERNATIVMEDICINENS NAMN

Först ut var Dan Larhammar, professor i neurologi vid Uppsala universitet och aktiv i Föreningen Vetenskap och Folkbildning.

Han inledde med att gå igenom vad som menas med kvacksalveri och alternativmedicin, komplementär medicin och skolmedicin samt den förvirring som råder gällande gränsdragningarna mellan dessa olika begrepp. Han gav sedan en mycket målande bild av det storskaliga lurendrejeri som försiggår i alternativmedicinens namn.

Som ett talande exempel på hur det går till att marknadsföra nya produkter visade Dan Larhammar upp en bild med reklam för ”Årets Naturpreparat”. Det handlade om rosenrot, ett nytt undermedel som enligt marknadsföringen inte bara gör att man blir piggare utan också fördubblar problemlösningsförmågan (!) enligt de studier som importören hänvisar till.

Dan Larhammar beskrev hur han gått tillväga för att få närmare inblick i dessa så kallade studier som i sin framställning med staplar och diagram ser väldigt seriösa ut när de presenteras i hälsotidningar och annonser. Utmärkelsen ”Årets Naturpreparat” hade inte något som helst samband med positiva effekter för dem som använder det, utan baseras enbart på försäljningssiffror. Han hade också fått fram att den studie som man hänvisar till var gjord på ett hundratal ryska kadetter i 19-årsåldern under nattvak. Dessutom visade det sig att namnet på den ”journalist” som skrivit redaktionella artiklar som publicerats i diverse tid-

ningar bara var en pseudonym. Bakom namnet dolde sig en vd för ett av de företag som säljer rosenrot.

Mycket tankeväckande och en bra väckarklocka för alla att alltid vara kritiska och ifrågasätta det mesta i dessa sammanhang.

DJURSJUKVÅRDSUTREDNINGEN

Märith Bergendahl, hovrättsassessor, har varit sekreterare i djursjukvårdsutredningen. Hon berättade på ett klart och tydligt sätt vad utredningen, som tillsattes hösten 2003, arbetat med. Uppdraget har bland annat varit att bedöma behovet av fler reglerade yrken inom djursjukvården samt att analysera veterinärernas möjligheter att delegera vissa arbetsuppgifter.

Ett samlingsnamn för de yrkesgrupper som berörs har introducerats genom utredningen – djurhälsopersonal. Denna grupp föreslås innehålla dem som har formell kompetens/legitimation, samt dem som har annan kompetens, t ex humanmedicinsk utbildning som grund. Utöver legitimationsyrkena föreslås också en nivå som kallas ”certifierad” eller ”godkänd” där yrkestiteln är skyddad, som exempel nämndes husdjurstekniker.

Torsten Jakobsson, veterinärråd vid Djurskyddsmyndigheten, tog upp utredningsarbetet ur djurskyddsperspektiv. Har en ny behörighetslagstiftning någon betydelse för djurskyddet?

Grundbulten måste vara patientsäkerheten. Jakobsson tog särskilt upp hov- och klövvård och ett framtida ansvar för hovslagarna genom en legitimation. Denna ska kunna erhållas efter hovslagarexamen (på sikt högskoleutbildning) och godkänt gesällprov. Vissa övergångsregler måste förstås gälla, kanske under en tioårsperiod.

Idag för Djurskyddsmyndigheten register över hovslagare som genomgått utbildning godkänd av myndigheten. Dessa kan sedan ansöka om att bli ”av Djurskyddsmyndigheten certifierad hovslagare”. Att vara certifierad av myndigheten innebär dock ingen skillnad när det gäller ansvarsfrågan. Utredningens förslag om att införa legitimation har inte bemötts med någon större entusiasm bland hovslagarna själva, men Djurskyddsmyndigheten är speciellt intresserad av denna yrkeskategori som genom felaktig verkning eller skoning kan förorsaka mycket lidande. Idag kan vem som helst kalla sig hovslagare och det är upp till kunden att bedöma kompetensen.

Några av föredragshållarna om den nyligen offentliggjorda djursjukvårdsutredningen, från vänster: Torsten Jakobsson, Thomas Svensson (moderator), Märit Bergendal, Arne Kardell (utredare) och Ole Frykman.

Torsten Jakobsson tog också upp en del andra yrkesgrupper där behörighet kan bli aktuell. Det gäller t ex sjukgymnaster och tandläkare som man idag har svårt att utnyttja inom veterinärmedicinen på ett effektivt sätt inom ramen för nuvarande lagstiftning. Jakobsson påtalade i detta sammanhang att det är oerhört viktigt att de som är utbildade inom humanmedicinen måste kunna uppvisa kunskaper på djur.

PROBLEM MED OKUNNIGA HÄSTTANDLÄKARE

Torbjörn Lundström, som ”representerade sig själv”, är legitimerad tandläkare. Han har lång erfarenhet av all djurtandvård men ägnar sig sedan ett antal år nästan uteslutande åt hästtandvård. När det gäller smådjur menade Torbjörn Lundström att det redan finns stor kunskap bland annat beroende på att smådjur används som försöksdjur och att det länge funnits ett bra samarbete mellan veterinärer och tandläkare.

På häst ligger man dock långt efter. Det

Många "hästtandläkare" har imponerande titlar från när och fjärran men kan inte ens grunderna i hästens tuggsystem, konstaterade Torbjörn Lundström.

finns en riklig flora av så kallade hästtandläkare. Många har imponerande titlar från när och fjärran men kan inte ens grunderna i hästens tuggsystem. Inte sällan gör de mer skada än nytta genom att t ex använda raspen alltför flitigt. Torbjörn Lundström påtalade att det är oerhört viktigt att man kommer igång med en bra utbildning och att det sker en sanering i djurtandvårdsdjungeln. Tandvård på häst handlar om mer än bara tänder och spänner över både medicin och kirurgi. Det är viktigt att man kommer fram till vilken reell kunskap som krävs för att kunna utföra bra tandvård på djur och med utgångspunkt från detta lägger upp en bra utbildningsplan, menade Torbjörn Lundström.

GRADERING AV DJURSJUKVÅRDARE ÖNSKVÄRD

Svenska Djursjukhusföreningen har haft representanter i utredningen och föreningens ordförande Ole Frykman berättade om hur föreningen ser på behörighetsfrågorna. Framför allt efterfrågas en gradering av den grupp som i klump kallas djursjukvårdare men som har stor variation gällande både utbildning och ansvarsområden ute på arbetsplatserna.

Djursjukhusföreningens förslag är att snegla på humanvården och göra ungefär motsvarande gradering, nämligen djursjuksköterska, djursjukvårdare och djurvårdare, där endast djursjuksköterskan blir legitimerad. Frykman betonade att man absolut inte vill skapa ett a- och b-lag, utan att legitimationen under en övergångsperiod måste bli möjlig att erhålla för erfarna "sköterskor" som inte gått den formella utbildningen.

Som siste talare gavs lägligt nog utrymme för "den som ska betala", nämligen en företrädare för försäkringsbranschen. Mattias Wallman från Agria pratade om vad som kan bli möjligt att ersätta i framtiden. Idag är det i de allra flesta fall bara vård av själva skadan som renderar någon ersättning, även om det förekommer att viss rehab som utförs av "adekvat utbildad person" och under överinseende av behandlande veterinär ersätts.

Mattias Wallman visade siffror på hur djurägandet ökat i landet under de senare åren. Det är inne att ha sällskapsdjur, främst hundar och katter, men även häst. Tyvärr är okunskapen ofta stor hos dem som skaffar djur, sade Mattias Wallman och menade att gamla tiders "hästkarlar" t ex är ett minne blott. Försäkringsbolagen står inför stora utmaningar och kommer att se över hela utbudet av ersättningsbara behandlingar.

FÅGELINFLUENSA – ETT PUBLIKDRAGANDE ÄMNE

När den gemensamma plenarsessionen var över, vidtog de parallella specialinriktade symposierna. Nu blev det svårt att välja.

Ett ämne som lockade många var föredragen om zoonoser, med fokus på fågelinfluensa. När SVS-kollegiet i januari 2005 bestämde att fågelinfluensan var ett aktuellt ämne som borde vara med på årets Veterinärmöte, anade ingen att det i november skulle bli så aktuellt som det nu var. Under de inledande föredragen fanns inte ens ståplats kvar i sal L och deltagarna fick också rykande aktuell information av bland andra Anders Lindberg från Socialstyrelsen som dagen innan kommit hem från det stora internationella mötet om fågelinfluensa hos WHO.

Sessionen inleddes dock av Berndt Klingeborn från SVA som utredde de epidemiologiska förutsättningarna för virus som klarar att överskrida artbarriärer och därför är skrämmande. Andra faktorer som bidrar till och vidmakt-

Under de inledande föredragen om fågelinfluensan fanns inte ens ståplats kvar, när Berndt Klingeborn från SVA utredde hur influensavirus kan överskrida artbarriärer.

håller epizootier och epidemier är dessa virus benägenhet för antigen drift, skift och utbyte av genetiskt material samt den korta durationen av immuniteten efter infektion. Berndt Klingeborn citerade en engelsk barnramsa, som tydliggjorde influensavirusets stora smittsamhet: *"I had a little bird called Enza, I opened the window and in-flu-enza"*.

Anders Tenhag från Karolinska sjukhuset gjorde sedan jämförelser mellan SARS och fågelinfluensa och förklarade skillnaderna mellan epidemier och pandemier. Vid en epidemi av influensa, något vi har varje år i Sverige, ligger antalet insjuknade på mellan 2–15 procent av befolkningen och ca 1 000–4 000 avlider som följd av sjukdomen. Vid en pandemi däremot räknar man med att 20–40 procent av befolkningen riskerar att insjukna och dödligheten blir mycket stor. Något lugnade blev auditoriet dock av Anders Lindberg som gav sin syn på hur stort det reella hotet är just nu och försökte reda ut den rådande begreppsförvirringen. Pandemier har hittills förekommit ca tre gånger per århundrade så förr eller senare kommer en ny, men om den kommer att orsakas av fågelinfluensaviruset eller av någon annan av de potentiella viruskandidater som finns i världen lät han vara osagt.

För fåglar finns det ett vaccin mot fågelinfluensa och för människa förbereder man vaccinproduktion som dock inte kan komma i gång förrän det finns ett definierat virus som kan sprida sjukdomen mellan människor.

Sofia Boquist redogjorde för sina praktiska erfarenheter av bekämpningen av fågelinfluensautbrottet i Vietnam år 2003, Bengt Larsson från Jordbruksverket presenterade den svenska beredskapen och strategin och framhöll vikten av att svenska veterinärer har höjd beredskap och god kunskap om sjukdomen så att den kan upptäckas så tidigt som möjligt. Gudrun Skoglund från Arbetsmiljöverket gav vidare sin syn på hur veterinärer och deras arbetsgivare ska förebygga riskerna att drabbas av en zoonotisk sjukdom. Sessionen avslutades med att Jan Danielsson från Jordbruksverket informerade om senaste nytt vad gällde fågelinfluensan och SJVs agerande.

"TOES BACK, HEELS BACK"

Hästsymposiet, som i år satte hoven i fokus, samlade också ett stort antal deltagare. Det var helt fullsatt på Loftet, till och med i trappan. Förutom hästpraktiker och studenter fanns det också ett 30-tal hovslagare på plats.

Ove Wattle höll ett inledande anförande med en grundlig genomgång av hovens anatomi. Med dessa "färska" fakta i bakhuvudet kunde

Engelsmännen Simon Curtis, hovslagare, och Tim Greet, veterinär, hade bjudits in för att berätta om hovar, skoning, hur man kan påverka felaktiga benställningar på föl m m.

såväl veterinärer som hovslagare enklare följa med i det fortsatta programmet.

Helena Pettersson visade bilder på olika typer av hovbensfrakturer och redogjorde för hur man kan underlätta läkningen genom att använda rätt sorts sjukbeslag. En ringsko med flera kappor och omskoning var fjärde vecka är den vanligaste skoningen på vuxna hästar med hovbensfraktur.

Två utländska gäster hade bjudits in för att berätta mer om hovar, skoning, hur man kan påverka felaktiga benställningar på föl m m. Engelsmännen Simon Curtis, hovslagare, och Tim Greet, veterinär, har ett nära yrkesmässigt samarbete. Både Simon Curtis och Tim Greet hade ett utmärkt pedagogiskt upplägg på sina anföranden med en skön blandning av fakta och humor. Simon Curtis hade bra bilder tagna ur den vinkel som man ser hästens ben och hov i praktiken när man jobbar med hoven.

Han ägnade en stor del av tiden till att förklara hur och var man placerar en hästsko. Man ska placera skon där man vill att hoven ska vara, sade Simon Curtis och visade flera exempel på vad han avsåg. Han fortsatte med att berätta om hur han använder sig av ”röntgenblick” i skoningen och vikten av att alltid sträva efter att närma sig en rak linje genom benet ner i hoven. Detta illustrerades bland annat med bilder på hur lätt det är att se fel beroende på från vilken vinkel man tittar.

Det är lätt att fokusera på framsidan av hoven och glömma trakterna, sade Simon Curtis och gav exempel på några gyllene regler: ”toes back, heels back”, rak linje ben-led-hov, använd moderna metoder (illustrerades med en bild från Australien där man använde motorsåg för att kapa tårna på en förvuxen hov) och titta på hästens rörelsemönster.

Simon Curtis pratade även om hovsprickor. Han underströk att man alltid ska ta reda på orsaken till hovsprickorna, även om det går att reparera dem.

FELAKTIGA BENSTÄLLNINGAR

Tim Greet hade även han en mängd bilder och illustrationer till sitt anförande om föl med felaktiga benställningar och föl med hovproblem. Utan alla dessa utmärkta bilder hade det varit svårt att hänga med för de åhörare som inte lyssnar till ”expertengelska” dagligen.

Tim Greet gick igenom fölbenen uppifrån och ner med de problem som kan finnas och hur man kan hjälpa naturen att rätta till en del av dem. Han påtalade att vissa fel i benställningen kan man påverka genom att arbeta med hoven, men det kan också bli så att man genom denna åtgärd har flyttat problemet till just hoven som då kanske inte kan utvecklas rätt.

Han redogjorde för flera olika metoder att rätta till felaktiga ben, allt från gips (var försiktig med föl, deras skinn är mycket skört) till skenor, specialskor och ultraljud m m.

Tim Greet gav några speciella nyckelord att lägga på minnet gällande föl och deras ibland konstiga benställningar. Titta alltid på benet så att du kan tänka dig linjen från knäet till hoven. Ett föl som ser ut att vara utåttåad behöver inte alls ha fel benställning. En perfekt fölunge blir inåttåad som vuxen. Föl ska verkas från fyra veckors ålder och sedan en gång i månaden. En fölhov växer 15 mm i månaden, en åring har 12 mm tillväxt och en vuxen häst 9 mm. Väldigt många föl rättar till sig själva om man ger dem tid. Felaktigheter i kotlederna är viktigast att åtgärda snabbt.

SMÅDJURSKIRURGI

Även på smådjurssymposiet fick åhörarna lyssna på en engelsk föredragshållare, Dick White från Newmarket i England. White föreläste i

dagarna två om kirurgiska problemställningar i urogenitalapparaten hos hund och katt.

Beträffande juvertumörer sade han bland annat att det inte finns några bevis för att ovariehysterektomi förbättrar överlevnadstiden för hunden om den utförs vid tidpunkten för mastektomin. Om man däremot utför ovariehysterektomi tidigt under tikens liv, minskar risken för juvertumörer senare i livet signifikant. 50 procent av juvertumörerna tros ha östrogenreceptorer, och vissa tumörtyper visar tydlig östrogenrelaterad tillväxt.

Dick White hade skrivit en föredömligt utförlig redogörelse för sina ämnen i veterinärmöteskompendiet, bara detta måste ha gjort kompendiet värt att köpa för smådjurspraktikern.

ÖVRIGA SYMPOSIER

Programmet i övrigt bjöd på en uppsjö av intressanta och aktuella föredrag, som ibland oundvikligen krockade med varandra. Så diskuterades t ex hästpassen intensivt under fredagens ”aktuella inslag”, samtidigt som många hästpraktiker satt bänkade framför Simon Curtis och Tim Greet. Fågelinfluensan intresserade vidare säkert många av de produktionsdjurspraktiker som hade att välja på det samtidigt pågående seminariet om framgångsrik mastitbehandling. Under fredagen slapp dock husdjurspraktikerna välja, då SVS husdjurssektion ordnat ett spännande symposium om aktuella fårsjukdomar. Sylvie Benestad från Veterinærinstituttet i Olso redogjorde för vad man idag vet om sjukdomen Nor98 och hur den sprids. Nor98 är en atypisk form av scrapie som upptäcktes i Norge just 1998. Symtomen är många gånger diffusa, men vanligast ser man ataxi och avmagring, men aldrig klåda hos djuren. Histopatologiskt ser man också en skillnad, då klassisk scrapie visar lesioner i obexregionen av medulla oblongata, medan Nor98 visar skador i hjärnbarken och de yttre delarna av lillhjärnan. Hur den bakomliggande prionen sprids är fortfarande till största delen oklart, även om man sett ett antal fall där flera djur i samma flock drabbats, berättade Sylvie Benestad.

På försöksdjurssymposiet gav José Sánchez-Morgado från National Institute for Medical Research, Storbritannien, en fascinerande genomgång av sjukdomar och miljökrav för den afrikanska klogrodan, Xenopus laevis.

Titta alltid på benet så att du kan tänka dig linjen från knäet till hoven. Ett föl som ser ut att vara utåttåad behöver inte alls ha fel benställning, påpekade Tim Greet.

Sylvie Benestad från Veterinærinstituttet i Olso redogjorde för vad man idag vet om sjukdomen Nor98 och hur den sprids.

Klogrodan har blivit allt mer populär att använda som försöksdjur, men kunskapen om djuret hos de allra flesta veterinärer är lika med noll, sade José Sánchez-Morgado.

Klogrodan har blivit allt mer populär att använda som försöksdjur, men kunskapen om djuret hos de allra flesta veterinärer är lika med noll. José Sánchez-Morgado ändrade detta förhållande på ett mycket informativt sätt för de mötesdeltagare som hade hittat till hans föreläsning.

Även livsmedel hade som vanligt sitt eget symposium under Veterinärmötet, där man i år diskuterade riskvärdering och riskkvalificering. En av föredragshållarna var Åsa Eneroth från Livsmedelsverket, som talade om riskklassificering i livsmedelsanläggningar. För att uppnå den riskbaserade livsmedelskontroll som EU kräver från den 1 januari 2006, har Livsmedelsverket utarbetat en modell att dela in Sveriges livsmedelsföretag i riskklasser. Utifrån riskklassindelningen bestäms sedan myndigheternas kontrollfrekvens av företagen.

Det var mycket ny kunskap, stora möjligheter till nya kontakter och många nya intryck som Veterinärmötets deltagare fick del av under två intensiva dagar. Alltmer framstår de årliga veterinärmötena som den naturliga träffpunkten för Veterinärsverige, vilket är en rolig utveckling. ■

LENA KOVALEFF, leg veterinär, specialist i hundens och kattens sjukdomar.*
Handledare: Anna Tidholm, leg veterinär, VMD, Djursjukhuset Albano.

Litteraturstudie

Arteriell tromboembolism hos katt

Arteriell tromboembolism är en vanlig komplikation till hjärtsjukdom hos katt. Tromboembolin fastnar i de flesta fall i distala aortatrifurkationen och hindrar därmed blodflödet till bakbenen. Trots att sjukdomen varit känd länge, finns ännu inga bevisat effektiva behandlingsrekommendationer. Artikeln beskriver sjukdomskomplexet, dess kliniska symtom, diagnostiska tekniker och kända behandlingsalternativ.

Artikeln utgjorde författarens examensarbete för specialistutbildning i hundens och kattens sjukdomar.

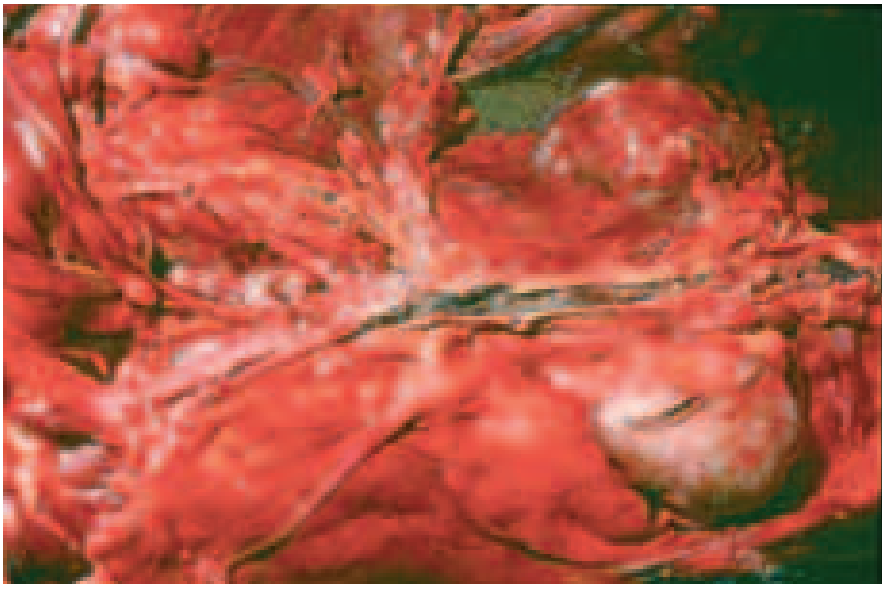

FOTO: ENIKA KARLSTAM, SVA

FIGUR 1. *Vanligaste lokalisation för tromboemboli, ca 90 procent av fallen, är distala aortatrifurkationen.*

granskad artikel

INLEDNING

Arteriell tromboembolism är en vanlig och mycket allvarlig komplikation till hjärtsjukdom hos katt. Arteriell tromboembolism förekommer i sällsynta fall även utan att någon hjärtsjukdom kan påvisas (3, 12, 13). En tromb är ett aggregat av trombocyter, fibrin och blodceller (12). Tromben bildas i de allra flesta fall i ett dilaterat vänster förmak. Tromboembolism uppstår när en tromb lämnar hjärtat och fastnar i ett blodkärl (3, 12). Vanligaste lokalisation för tromboemboli, ca 90 procent av fallen, är distala aortatrifurkationen (Figur 1), vilket ger akuta symtom från bakbenen i form av pares eller paralys, smärta och upphörd eller starkt nedsatt femoralpuls. Höger och vänster brakialartär kan också drabbas, liksom njurartärerna och andra mindre artärer (12).

Behandlingen av katter med arteriell tromboembolism syftar till att stabilisera kattens allmäntillstånd, att återställa cirkulationen i de drabbade kroppsdelarna, samt förhindra att katten drabbas av nya tromboembolier (6).

Syftet med litteraturstudien är att belysa orsaker, behandlingsalternativ och prognos vid arteriell tromboembolism hos katt.

PATOGENES

Över 90 procent av katterna med diagnostiserad arteriell tromboembolism har en underliggande hjärtsjukdom (12). Den vanligast förekommande hjärtsjukdomen hos katt är hypertrofisk kardiomyopati (13). Alla former av kardiomyopati har dock visats kunna orsaka tromboembolism (1). I en retrospektiv studie av 100 fall av arteriell tromboembolism hos katt, visade sig 95 procent av katterna ha ett förstorat vänster förmak (13). I majoriteten av fall med arteriell tromboembolism har dock ingen hjärtsjukdom diagnostiserats före insjuknandet i tromboembolism (13, 21).

TROMBBILDNING

För att en tromb skall bildas, krävs närvaro av en eller flera av faktorerna i *Virchows triad*. Dessa faktorer är endotelskada, cirkulatorisk stas och ökad ➤

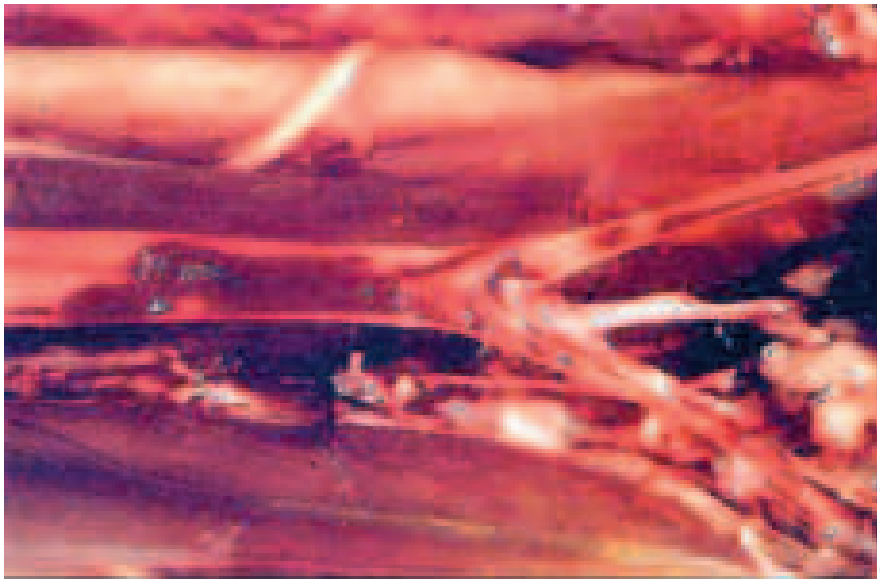

FOTO: MARK RISHNIW

FIGUR 2. *Vanligen är tromben så stor att den förs vidare till distala aortatrifurkationen, där aorta delar sig i vänster och höger arteria iliaca externa och arteria iliaca interna.*

➤ koagulationsbenägenhet (2, 3, 12). Faktorerna förekommer i olika utsträckning hos katter med kardiomyopati (1, 2).

Endotelskada
Intakta endotelceller producerar antitrombocytära, antikoagulanta och fibrinolytiska substanser som motverkar bildande av tromber i oskadade kärl. I skadade kärl har däremot endotelcellerna en protrombotisk funktion (5). Dilatation av vänster förmak kan medföra små skador på endokardiet, vilket ger en störning i endotelcellernas funktion. Dessutom leder skadan till att endokardiellt kollagen exponeras. Endokardiellt kollagen är en potent trombocytaggregerande substans (1, 2, 3, 18).

Cirkulatorisk stas
Förstoring av vänster förmak leder till att blodets flödeshastighet minskar i detta område (1, 3, 12). Regurgitation genom mitralisklaffarna kan ytterligare bidra till störningar i blodflödet i vänster förmak (1, 18). Ett långsamt blodflöde gör att blodceller och koagulationsfaktorer ansamlas och ökar risken för trombbildning (1, 12).

Ökad koagulationsbenägenhet
Trombocyterna hos katt är större och mer reaktiva än hos andra djurslag (2, 24). Vissa katter med kardiomyopati har ökad trombocytreaktivitet jämfört med friska katter (8). Katters röda blodkroppar har också större tendens att aggregera än röda blodkroppar hos hund och vissa andra djurslag (12).

TROMBOEMBOLISM

Tromben som bildas i vänster förmak kan lossna och föras med blodströmmen ut i aorta. Blodflödet för tromben vidare, tills diametern i aorta blir för liten och tromben fastnar. Mindre tromber kan fastna i till exempel njurartärer, mesenterialartärer eller cerebralartärer, men vanligen är tromben så stor att den förs vidare till distala aortatrifurkationen, där aorta delar sig i vänster och höger arteria iliaca externa och arteria iliaca interna (Figur 2). Blodflödet till bakbenen hindras därmed (12). I sällsynta fall kan en brakialartär drabbas, vilket ger symtom från höger eller mer sällan vänster framben (3).

HÄMNING AV KOLLATERAL-CIRKULATIONEN

Flera studier har visat att ligering av distala abdominala aorta inte ger upphov till de symtom som ses vid distal aortatrombos hos katt (1, 9, 12, 20). Katter, där aorta ligerats, visar ingen smärta från bakbenen och kan gå efter operationen, trots att femoralpuls saknas och blodflödet till bakbenen bara är 30 procent av det normala. Efter 72 timmar är blodflödet till bakbenen 90 procent av det normala (12, 20). Kollateralflöde via spinal- och epaxialartärer upprätthåller cirkulationen (1, 15).

Om ligaturen kombineras med en experimentellt skapad tromb, får man däremot samma symtom som vid naturligt förekommande distal aortatrombos (9, 20). Förklaringen är att vasoaktiva substanser (serotonin och tromboxan A2), vilka frigörs från tromben, ger kraftig vasokonstriktion och hämmar därmed kollateralcirkulationen (1, 9, 12, 15, 20). Att ge serotonin- och tromboxan A2-antagonister efter att en tromb har bildats för att förbättra kollateralcirkulationen, har dock inte visat sig ha någon effekt (12, 16).

Det upphörda eller kraftigt minskade blodflödet till bakbenen ger ischemiska vävnadsskador. Omfattningen av skadorna beror på storlek och läge av tromboembolin, om obstruktionen är total eller partiell, durationen av obstruktionen samt hur bra kollateralcirkulationen fungerar (1, 3, 12).

KLINISK PRESENTATION

Flera studier visar att hankatter är överrepresenterade (67–85 %) vid arteriell tromboembolism (13, 14, 21, 22). Denna överrepresentation beror sannolikt på att hypertrofisk kardiomyopati är vanligare bland hankatter än honkatter (12, 13, 22). I en retrospektiv studie av 260 katter med hypertrofisk kardiomyopati drabbades 32,8 procent av katterna av arteriell tromboembolism under sin livstid (19). Arteriell tromboembolism förekommer hos katter av alla åldrar. Medelåldern för insjuknande i fyra olika undersökningar var ca sju–nio år med en åldersvariation från en månad till 20 år (12, 13, 21, 22).

ANAMNES

Anamnesen är i de flesta fall kort. Katten har plötsligt visat smärta från bakbenen och svårigheter att gå. Djurägaren tror ofta att katten har råkat ut för ett trauma mot bakkroppen (12). I sällsynta fall har katten visat intermittent hälta (4). Andningsproblem och anorexi har ibland uppmärksammats

(4). I de flesta fall finns ingen tidigare diagnostiserad hjärtsjukdom i anamnesen (1, 13). Kräkning har rapporterats förekomma inom några timmar före eller i samband med insjuknandet i 6,8–21,7 procent av fallen (14, 21, 22). Sedering eller anestesi av en katt med hjärtsjukdom har i en studie visats öka risken för att katten drabbas av arteriell tromboembolism (21).

SYMTOM OCH KLINISKA FYND

Katter med distal arteriell tromboembolism har oftast akut insättande symtom med smärta och pares eller paralys i bakbenen (12) (Figur 3). Vid total obstruktion av aortatrifurkationen saknas femoralpuls helt. Distala delarna av bakbenen och trampdynorna är kalla och cyanotiska eller bleka. Vid partiell obstruktion kan en svag femoralpuls ofta palperas. I vissa fall är symtomen unilaterala (1). Avsaknad av eller försvagad femoralpuls är dock inte patognomoniskt för distal aortatrombos, då femoralpulsen ibland kan vara svår att palpera hos t ex överviktiga eller oroliga katter (1, 16).

Musculus cranialis tibialis och musculus gastrocnemius är ofta svullna, hårda och ömma (1, 3, 12). Musklerna mjuknar dock i de flesta fall efter 24–72 timmar (1, 3).

Störningen av den motoriska funktionen i bakkroppen varierar. Många katter kan röra svansen. Vissa katter förlorar motorisk funktion från höften och nedåt, medan andra kan röra höften, men saknar motorisk förmåga distalt om knäet eller hasen. Dessa katter kan gå genom att böja och sträcka höften och släpa benet (1, 12).

Sensoriskt bortfall följer det motoriska. Vissa katter saknar känsel i hela benet, andra endast distalt om knäet (12). Patellarreflexen saknas ofta. Analtonus och analreflex samt blåsfunktionen är i de flesta fall normala. Urinretention förekommer dock i vissa fall (1, 12)

De flesta katter visar även tecken på hjärtsvikt eller hjärtsjukdom (1). Blåsljud, galopprytm och arytmier är vanliga auskultatoriska fynd. I mellan 30 och 40 procent av fallen hörs dock inget onormalt vid auskultation av hjärtat (13, 14, 22). Takypné och dyspné är vanligt förekommande symtom (1, 12, 13). Många drabbade katter är dehydrerade och hypotermiska (3, 4).

FIGUR 3. *Katter med distal arteriell tromboembolism har oftast akut insättande symtom med smärta och pares eller paralys i bakbenen.*

Röntgen

Kardiomegali, lungödem och hydrothorax är vanligt förekommande fynd vid röntgenundersökning av thorax (3, 12, 13). Kardiomegali ses i nära 90 procent av fallen (13).

EKG

EKG-förändringar ses i 85–90 procent av fallen (13, 21). De vanligaste EKG-förändringarna är sinustakykardi, förmaks- och kammarextraslag, förmaks- och kammartakykardi samt tecken på vänsterkammarförstoring (3, 13).

Ekokardiografi

Ekokardiografi ger en god uppfattning om hjärtats struktur och funktion. I vissa fall kan intrakardiella tromber upptäckas (4). Ett fenomen som kallas spontan ekokontrast ses ibland i vänster förmak eller kammare (3, 12). Det definieras som en amorf, virvlande, ljusgrå skugga inne i hjärtrummet (10). Spontan ekokontrast associeras med cirkulatorisk stas och erytrocyt- eller trombocytaggregation, och förknippas med en ökad risk för trombbildning (3). Förstoring av vänster förmak ses i 95 procent av fallen med tromboembolism (13). Den vanligaste diagnosen som ställs är hypertrofisk kardiomyopati (13, 14).

Ultraljud

I vissa fall kan tromboembolin i aortatrifurkationen ses vid ultraljudsundersökning av aorta. Med hjälp av färgdoppler kan upphört eller nedsatt blodflöde i regionen påvisas (12).

Klinisk kemi

De flesta katter med distal aortatrombos har förhöjda koncentrationer av aspartataminotransferas (ASAT) och alaninaminotransferas (ALAT) till följd av muskelcellsnekros (12, 22). Kreatinfosfokinas (CK) kan vara kraftigt förhöjd kort tid efter emboliseringen (3). Stressrelaterad hyperglukemi samt förhöjda urea- och kreatininvärden ses hos majoriteten av drabbade katter. I de flesta fall handlar det om prerenal uremi till följd av dehydrering, men stegringen kan också vara orsakad av renal ischemi ➤

➤ orsakad av trombembolier i njurartärerna (3, 12). Hyperkalemi kan utvecklas till följd av reperfusion av ischemisk vävnad (3).

DIAGNOS

Diagnosen kan i de flesta fall fastställas med hjälp av de typiska kliniska symtomen (1, 12) (Figur 4). Differentialdiagnoser vid akut insättande pares i bakbenen inkluderar trauma, diskbråck, neoplasier och fibrokartilaginös embolism (3, 4). Att klippa av en klo genom pulpan är ett snabbt sätt att ta reda på om blodflöde till bakbenen finns. Om blodflödet är starkt nedsatt sipprar en liten mängd svartfärgat blod från pulpan (12). Blodtrycksmätning över en distal artär med dopplermätare kan också ge svar på om blodflöde finns. Definitiv diagnos fås med hjälp av intravenös eller arteriell angiografi. Riskerna för patienten måste dock tas i beaktande om angiografi övervägs (12). Att stabilisera kattens allmäntillstånd innan invasiva eller stressande undersökningar görs är mycket viktigt (1, 12, 16).

BEHANDLING

Syftet med behandlingen är att förhindra ytterligare trombbildning, återskapa blodcirkulation till ischemiska vävnader, ge smärtlindring, och om möjligt lösa upp den existerande tromben (1, 18). Det är också mycket viktigt att behandla en eventuell hjärtsvikt och att stabilisera patientens allmäntillstånd (1).

Understödjande behandling

Det är viktigt att upprätthålla vätske- och elektrolytbalansen (1, 4). Försiktighet skall dock iakttas, så att ett eventuellt existerande lungödem inte förvärras. Yttre uppvärmning behövs ofta eftersom de flesta katter är hypotermiska (Figur 5). Uppvärmning av bakbenen kan dessutom ge vasodilatation och eventuellt förbättra cirkulationen till ischemiska vävnader (1). Nutritionellt stöd är också viktigt. Om katten är anorektisk, bör matning via nasoesofagealsond ske (4). Katten bör hindras att slicka och bita på devitaliserad vävnad (1, 4). Fysioterapi kan minska risken för muskelatrofi och förbättra blodflödet (1). Nekrotisk vävnad kan behöva debrideras. I vissa fall kan amputation bli aktuellt i ett senare skede (4, 12).

Smärtlindring

Smärtlindring är nödvändig åtminstone de första 24–36 timmarna efter emboliseringen (1). Smärtan avtar vanligen så småningom eftersom impulstrafiken i sensoriska nerver avtar (12).

Acetylsalicylsyra kan ges i en dos av 25 mg/kg var 48–72:a timme, både för att minska smärtorna från ischemiska muskler och för att hämma trombocytfunktionen (1, 3, 18). Opioider ger bra smärtlindring och kan ges till katter med kardiovaskulära sjukdomar (18). Oxymorfon kan ges i en dos av 0,05–0,15 mg/kg intravenöst eller intramuskulärt var sjätte timme. Butorfanol kan ges i en dos av 0,1 mg/kg intravenöst eller 0,02–0,4 mg/kg var 4:e timme (12). Opioider kan ge andningsdepression och skall därför ges med försiktighet till patienter med lungödem eller hydrothorax (12).

Vasodilaterande medel

Vasodilaterande substanser har rekommenderats för att förbättra kollateralcirkulationen (1, 4, 12, 16). Acepromazin maleat (0,2–0,4 mg/kg per os, subkutant, intramuskulärt eller intravenöst var 12:e timme), och hydralazin (0,5–0,8 mg/kg per os var 12:e timme) är de mest använda substanserna (1). Man bör dock beakta dessa substansers hypotensiva effekt. Det har inte heller visats att de påverkar den trombocytinducerade reduktionen av kollateralflödet (1, 4, 12, 16).

Antikoagulantia

Heparin

Heparin ges för att förhindra expansion och nybildning av tromboembolier. Heparin binder till antitrombin III och ökar därmed dess förmåga att inaktivera koagulationsfaktorer II, IX, X, XI och XII. Det har ingen effekt på redan bildade tromber (3, 4, 12, 18). Heparinets effekt vid spontan tromboembolism hos katt är omdiskuterad, och rekommenderade doser varierar. En vanlig rekommendation är initialt 100–200 enheter/kg intravenöst, och därefter 50–100 enheter/kg subkutant var 6–8:e timme (4, 13, 18). Dosen skall justeras så att APTT (Activated Partial Thromboplastin Time) hålls 1,5–2 gånger högre än basvärdet (3, 4, 13, 18).

Den vanligaste biverkningen vid heparinbehandling är blödningar.

FIGUR 4. *Diagnosen kan i de flesta fall fastställas med hjälp av de typiska kliniska symtomen.*

FIGUR 5. *Understödjande behandling i form av yttre uppvärmning behövs ofta eftersom de flesta katter är hypotermiska.*

Koagulationsparametrar måste hållas under noggrann kontroll (1, 3, 4). Antidot vid heparininducerad blödning är protaminsulfat. Det är viktigt att vara mycket noggrann vid doseringen av protaminsulfat, då överdosering kan ge irreversibla blödningar (1, 16). Heparin inaktiveras i gastrointestinalkanalen och fungerar därför inte för oral långtidsprofylaktisk behandling (1). Lågmolekylärt heparin, som används mycket inom humansjukvården, medför mindre risk för biverkningar och har längre duration än högmolekylärt heparin. Försök har gjorts att använda detta även till katt. Inga rekommendationer finns dock ännu (18).

Warfarin

Warfarin kan användas som långtidsprofylax för att hindra tromboembolisk sjukdom hos katter (18, 7). Warfarin utövar sin effekt genom att hämma metabolismen av vitamin K, vilket är nödvändigt för syntes av koagulationsfaktor II, VII, IX och X. Även syntes av protein C och S, vilka har antikoagulatorisk effekt, hindras (1). Koncentrationen av protein C sjunker snabbare än koncentrationen av de vitamin K-beroende koagulationsfaktorerna, vilket kan ge en prokoagulatorisk effekt de första tre till fyra dagarna av behandlingen. Till människa ges därför heparin i kombination med warfarin i början av behandlingen (4, 7). Detta rekommenderas även till katt av vissa författare (1, 7, 12).

Dosrekommendationerna varierar, men de flesta författare rekommenderar initialt 0,25–0,5 mg per katt en gång dagligen peroralt (4, 7, 18). Dosen justeras sedan så att protrombintiden hålls två gånger normalvärdet (3). Daglig doskontroll krävs de första tre dagarna, därefter varannan dag två gånger och sedan en gång i veckan tills en stabil underhållsdos har fastställts. Den terapeutiska effekten bör sedan kontrolleras minst en gång per månad (12). Warfarinets effekt på koagulationen påverkas av ett stort antal kemiska substanser. Om en ändring görs i övrig medicinering av en katt som behandlas med warfarin, kan underhållsdosen behöva ändras (7).

I två studier av katter med tromboembolism som i efterförloppet behandlats profylaktiskt med warfarin, anges recidivfrekvensen vara 43–44 procent (7, 13). Blödningar, som kan vara fatala, är en potentiell komplikation till warfarinbehandling (4, 7, 12). De flesta författare rekommenderar warfarinbehandling endast till katter som haft arteriell tromboembolism, hålls strikt som innekatter och har ägare som är mycket uppmärksamma på eventuella blödningar. Ägarna måste dessutom vara motiverade och ha finansiella möjligheter till täta kontroller (1, 4, 18).

Antitrombocytär behandling

Acetylsalicylsyra

Acetylsalicylsyra används för att minska risken för nya trombbildningar, både vid behandling av arteriell tromboembolism, och som långtidsprofylax (3, 4, 18). Acetylsalicylsyra ger en funktionell defekt i trombocyterna genom att irreversibelt inaktivera cyklooxygenas, ett enzym som krävs för att omvandla arakidonsyra till tromboxane A2 (1, 3, 4). Tromboxane A2 är en potent trombocytaggregerande substans, som bildas i aktiverade trombocyter (5). Tromboxane A2 ger också vasokonstriktion (4). Även cyklooxygenas i endotelcellerna inaktiveras, vilket leder till att bildningen av prostacyklin förhindras. Prostacyklin hämmar trombocytaggregationen och ger vasodilatation (1, 4). Eftersom hämningen av cyklooxygenas är irreversibel i trombocyterna, återkommer inte deras förmåga att bilda tromboxane A2 förrän nya trombocyter har bildats. I endotelcellerna är dock inaktiveringen reversibel eftersom de kan bilda nytt cyklooxygenas. Genom att dosera acetylsalicylsyra var tredje dag får man teoretiskt maximal antitrombocytär effekt samtidigt som påverkan på prostacyklinbildningen minimeras (1, 12, 16).

Rekommenderad dosering av acetylsalicylsyra är 25 mg/kg var 48–72:a timme (1, 3, 4). Det är dock ännu inte fastställt om detta är den optimala dosen för att förhindra trombbildning hos katt (4). I en studie jämfördes en låg dos acetylsalicylsyra (5 mg/kg var 72:a timme) med traditionell dos vid profylaktisk behandling av katter som haft arteriell tromboembolism. Ingen skillnad i återfallsrisk eller överlevnadstid kunde ses ➤

➤ mellan grupperna. Recidivfrekvensen var i båda grupperna ca 25 procent (22). Siffrorna är jämförbara med en nyare studie (21), men betydligt lägre än i flera äldre studier, där återfallsfrekvenser på upp till 75 procent har rapporterats (16, 22).

Det finns inga studier som visar att acetylsalicylsyra förhindrar intrakardiell trombbildning eller tromboembolism hos katter med hjärtsjukdom (1, 4, 12, 16). Dess effekt för att förhindra nya tromboembolier hos katter som haft tromboembolism är omdiskuterad (1, 4). Biverkningar vid behandling med acetylsalicylsyra är främst gastrointestinala störningar (3, 4, 18).

Kirurgisk embolektomi

Kirurgisk embolektomi är förknippad med hög mortalitet och rekommenderas därför inte (1, 3, 4, 12, 16). Katter med arteriell tromboembolism är anestesiologiskt sett högriskpatienter eftersom de nästan alltid har en underliggande hjärtsjukdom och ofta hjärtsvikt (12). En annan risk med embolektomi är reperfusionsskador. Ischemi i muskulaturen ger nekros. Cellskadan gör att kalium- och vätejoner frigörs och ansamlas i interstitialrummet. När perfusionen till de nekrotiska vävnaderna plötsligt återställs, förs kalium- och vätejonerna ut i cirkulationen och kan ge kraftig hyperkalemi och metabolisk acidos (12). Detta så kallade reperfusionssyndrom kan också ses vid trombolytisk behandling (1, 12).

Trombolytisk behandling

Trombolytiska substanser har förmågan att lösa upp befintliga tromber. Erfarenheten av trombolytiska substanser inom veterinärmedicinen är begränsad. De substanser som det finns kliniska uppgifter om idag är streptokinas och ”tissue plasminogen activator” (18, 23).

Streptokinas

Streptokinas produceras av beta-hemolyserande streptokocker och är potentiellt antigent (23). Det verkar genom att binda till plasminogen. Streptokinas-plasminogenkomplexet omvandlar sedan andra plasminogenmolekyler till plasmin. Plasmin är ett proteolytiskt enzym, som katalyserar nedbrytning av fibrin, fibrinogen och vissa koagulationsfaktorer. Streptokinas ger på detta sätt förutom trombolys även en massiv koagulationsdefekt, som predisponerar för blödningar (16, 23).

Den dos som finns beskriven i litteraturen är 90 000 enheter per katt intravenöst under 30 minuter, följt av en konstant infusion av 45 000 enheter/timme under tre timmar eller längre (11, 12, 14) (Figur 6). Vanliga biverkningar är hyperkalemi och metabolisk acidos till följd av reperfusionssyndromet, samt blödningar (1, 14).

I en klinisk studie omfattande åtta katter med distal arteriell tromboembolism eller trombos i vänster förmak, vilka behandlades enligt ovan, avled alla katter under behandlingen. Dödsorsaken var i de flesta fall okänd (17, 23). I en större retrospektiv studie omfattande 46 katter med arteriell tromboembolism som behandlades med streptokinas, fick 54 procent av katterna tillbaka pulsen i bakbenen inom 24 timmar. 39 procent av katterna dog dock under behandlingen och 28 procent avlivades på grund av komplikationer eller dåligt behandlingsresultat. 35 procent av de behandlade katterna utvecklade livshotande hyperkalemi och 24 procent fick kliniska blödningar. Överlevnaden fram till utskrivning från kliniken var 33 procent (14).

FIGUR 6. *Streptokinas kan enligt litteraturen användas som trombolytisk behandling genom infusion under flera timmar. Biverkningarna är dock frekventa och allvarliga.*

Tissue plasminogen activator

Tissue plasminogen activator (t-PA) är ett naturligt förekommande protein hos alla däggdjur (12, 15). Det har hög affinitet för fibrinbundet plasminogen. Doser som är effektiva för trombolys aktiverar inte cirkulerande plasminogen och inducerar inte systemisk proteolys (1, 4, 12, 15). Behandling med t-PA ger därmed mindre risk för blödningar än behandling med streptokinas, men det har likvärdig potential att orsaka reperfusionssyndromet (1, 18). Halveringstiden för t-PA är kort och heparin måste därför ges samtidigt för att förhindra akut retrombos (12).

I en studie behandlades katter med arteriell tromboembolism med t-PA i en dos av 0,25–1 mg/kg och timme intravenöst till en total dos av 1–10 mg/kg. 43 procent av katterna överlevde behandlingen och kunde gå inom 48 timmar. 50 procent av katterna avled dock under behandlingen. Vad som

hände övriga sju procent redovisas inte. Merparten av dödsfallen, 70 procent, berodde på reperfusionssyndromet (hyperkalemi och metabolisk acidos). 15 procent dog av hjärtsvikt. De övriga 15 procenten dog i plötsliga arytmier, troligen orsakade av embolisering från en tromb i vänster förmak till en koronarartär (12, 15, 16).

Det har föreslagits att behandla katter med en dos av trombolytiska substanser som endast löser upp delar av tromben och sedan låta kattens egna fibrinolytiska system lösa upp resten av tromben. På detta sätt skulle risken för biverkningar kunna sänkas (12).

Streptokinas för behandling av en katt kostar ca 160 dollar och t-PA för behandling av en katt kostar ca 800 dollar (23). På grund av den stora risken för biverkningar och den höga kostnaden, samt avsaknaden av effektiva behandlingsrekommendationer, är användningen av trombolytiska preparat till katter med tromboembolism inte utbredd (6, 23).

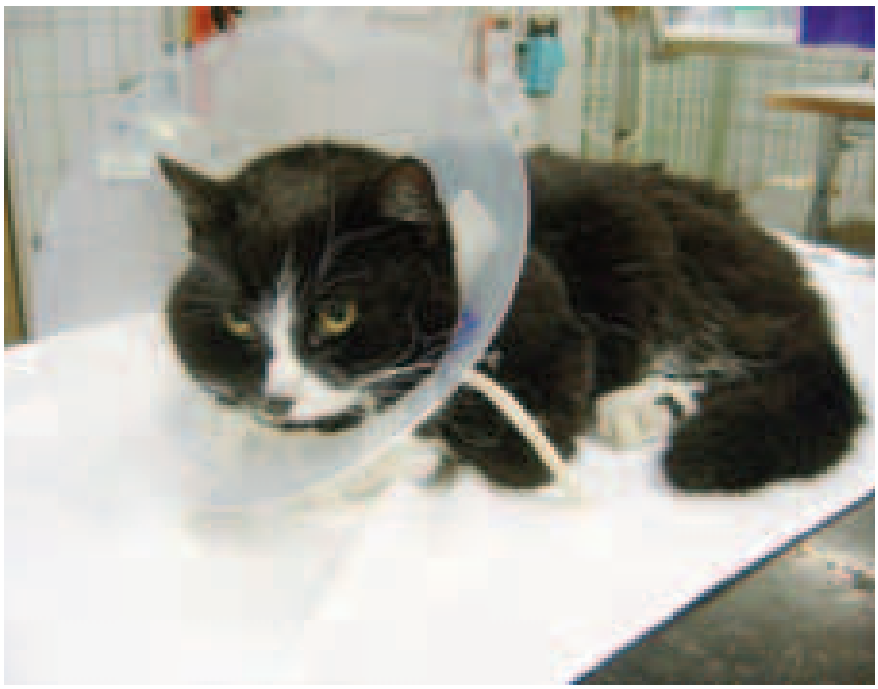

FIGUR 7. *Om katten överlever det akuta skedet och cirkulationen till extremiteterna återställs, kan motoriska funktioner börja återkomma inom 10–14 dagar.*

PROGNOS

Katter med tromboembolism kan förlora ett ben på grund av ischemisk nekros, dö av toxinemi, förbli förlamade på grund av perifer nervskada eller återfå hela eller delar av funktionen i drabbade extremiteter (12). Katter med visst kvarstående blodflöde till extremiteterna återhämtar sig i regel snabbare än katter utan påvisbart blodflöde (12). Om katten överlever det akuta skedet och cirkulationen till extremiteterna återställs, antingen spontant på grund av kattens egna fibrinolytiska system eller som resultat av behandling, kan motoriska funktioner börja återkomma inom 10–14 dagar (Figur 7). Efter fyra till sex veckor kan den motoriska funktionen vara helt normal, även om perifera nervskador och muskelkontrakturer kan kvarstå (1, 3, 4).

Överlevnaden fram till utskrivning från kliniken har i fyra olika retrospektiva studier rapporterats vara 37 procent (13), 39 procent (21), 33 procent (14) och 35 procent (22). I en av studierna behandlades alla katter med streptokinas (14). I de övriga studierna fick ingen eller endast några få katter trombolytisk behandling. I dessa studier är dock även de katter som avlivades direkt utan att någon behandling inleddes medräknade. Siffrorna för överlevnad är därmed inte helt jämförbara. I alla studierna konstaterades att prognosen var betydligt bättre om endast ett ben var drabbat. Överlevnaden var i dessa fall 68–93 procent (13, 14, 21, 22).

Hypotermi visades i två av studierna vara förknippat med en högre dödlighet (14, 22). Långtidsöverlevnaden för de katter som överlevde det akuta stadiet varierar stort i studierna med genomsnittstider mellan 3,9 och 13,4 månader (13, 21, 22). Enstaka katter har dock överlevt i flera år (21). Samtidig förekomst av hjärtsvikt medför inte en sämre prognos för överlevnad till utskrivning, men försämrar däremot långtidsöverlevnaden betydligt (21, 22). Risken för nya trombembolier är stor (3). Recidivfrekvensen rapporteras vara 24–75 procent trots profylaktisk behandling med antingen acetylsalicylsyra eller warfarin (7, 13, 14, 16, 21, 22).

DISKUSSION

Arteriell tromboembolism hos katt är ett allvarligt och svårbehandlat tillstånd. Det finns olika åsikter om hur sjukdomen bäst bör behandlas. Vissa författare hävdar att trombolytisk behandling ger fördelar (12, 14), medan andra menar att likvärdigt resultat erhålls med endast understödjande behandling (22). Kontrollerade studier som jämför olika behandlingsmetoder saknas (1).

Att endast ge understödjande behandling medan kattens eget fibrinolytiska system löser upp tromboembolin minimerar risken för biverkningar som blödningar och reperfusionssyndromet, men medför att det kan ta lång tid tills cirkulationen i de drabbade kroppsdelarna återställs. En längre tids ischemi innebär en större risk för permanenta nerv- och muskelskador (3, 12). Den understödjande behandlingen kombineras ofta med antikoagulatorisk behandling med heparin för att minska risken för att tromboembolin byggs på eller för att nya tromboembolier bildas. Behandling med heparin medför dock en ökad risk för att katten drabbas av blödningar. Det blir nödvändigt att kontrollera kattens koagulationsförmåga regelbundet (1). Vissa författare anser att det är viktigt att sätta in heparin i ett tidigt skede (13), medan andra menar att det inte finns några bevis för att heparin har ➤

➤ någon effekt alls på sjukdomsförloppet (12).

Behandling med trombolytiska preparat ger en mycket snabbare reperfusion till ischemiska vävnader än endast understödjande och antikoagulatorisk behandling. Snabb reperfusion är positivt för att undvika nerv- och muskelskador, men medför också en ökad risk för reperfusionsskador (12). För att minska risken för dödsfall i reperfusionssyndromet krävs kontinuerlig observation av patienten så att tecken på hyperkalemi upptäcks tidigt. Intensiv mätning av elektrolyter och blodgaser måste göras, och det måste också finnas möjlighet att effektivt behandla en eventuell hyperkalemi och metabolisk acidos (12). Den ökade risken för blödningar, framför allt vid behandling med streptokinas, gör att kontroll av koagulationen med täta intervall också blir nödvändig. Detta kräver stora resurser, och trombolytisk behandling är därför oftast endast möjlig på större kliniker med dygnet runt-passning (18).

Överlevnaden fram till utskrivning från kliniken är enligt fyra retrospektiva studier ca 35 procent oavsett om katten behandlas med trombolytiska substanser eller endast får understödjande och antikoagulatorisk behandling (13, 14, 21, 22). De katter som överlever behandlingen med trombolytiska preparat får snabbare återställande av funktionen i bakkroppen än katter där tromben upplösts spontant (12, 16), men riskerna med behandlingen är i dagsläget så pass stora att det är tveksamt om fördelarna överväger (1). Kostnaden för behandlingen är dessutom hög, både på grund av att preparaten är dyra och på grund av den merkostnad som den intensiva övervakningen och de omfattande laboratorieundersökningarna innebär. Kliniska studier för att fastställa optimal dos och behandlingstid av trombolytiska preparat kan dock komma att minska risken för biverkningar (14). Strategin att ge en lägre dos som endast löser upp delar av tromben kan vara ett sätt att minska risken för reperfusionssyndromet och blödningar (12). Att ge en högre dos men under kortare tid har också föreslagits (14). För att kunna bedöma effektivitet och risker med trombolytisk behandling krävs kontrollerade kliniska studier där trombolytisk behandling av katter med arteriell tromboembolism jämförs med icke-trombolytisk behandling (1).

Den höga återfallsfrekvensen vid tromboembolism hos katt försämrar prognosen på längre sikt (Figur 8). För att minska risken för återfall vore det ideala om kattens hjärtsjukdom kunde botas, vilket i de allra flesta fall inte är möjligt. Istället får man inrikta sig på att påverka kattens koagulationsystem, så att tendensen att bilda tromber minskar (12, 16).

FIGUR 8. *Den höga återfallsfrekvensen vid tromboembolism hos katt försämrar prognosen på längre sikt.*

Antikoagulantia

Acetylsalicylsyra används i stor utsträckning inom både human- och veterinärmedicinen för att hämma trombocytaggregation och trombocytaktivering (1, 6). Kliniska studier som styrker acetylsalicylsyrans effekt för att förhindra återfall vid tromboembolism hos katt saknas dock (1, 12). Trots profylaktisk behandling med acetylsalicylsyra drabbas en stor andel av katterna av nya tromboembolier. Det har föreslagits att den dåliga preventiva effekten av acetylsalicylsyra skulle kunna bero på att dosen som oftast rekommenderas inte är den optimala (12, 22). Försök med lägre doser har gjorts, men inte gett bättre resultat (22).

Warfarin rekommenderas av vissa författare för profylaktisk behandling av katter som haft tromboembolism, men är förknippat med stora risker för blödningar och kräver täta kontroller (7, 13). Warfarinets preventiva effekt vid tromboembolism hos katt är omdiskuterad. Återfallsfrekvenser på 43–47 procent, som setts vid warfarinbehandling, är sämre än i flera studier med acetylsalicylsyra (21, 22). Uppgifter om hur stor andel av katterna som drabbas av återfall i tromboembolism utan någon profylaktisk behandling alls saknas dock. Detta gör det svårt att bedöma effekten av dessa behandlingar. Med tanke på den stora risken för allvarliga blödningar är det tveksamt om warfarinbehandling

kan rekommenderas. Acetylsalicylsyra förefaller vara ett bättre alternativ, åtminstone avseende biverkningsrisken (22). För att förbättra långtidsprognosen för katter som drabbats av arteriell tromboembolism krävs dock effektivare och säkrare behandlingsmetoder för att förhindra återfall, kanske med helt andra substanser än de som används idag (1).

Stor risk för återfall

Djurägare till katter med arteriell tromboembolism måste upplysas om att även om katten skulle överleva det akuta stadiet är risken för återfall mycket stor, och överlevnaden på lång sikt dålig. Eftersom arteriell tromboembolism dessutom är mycket smärtsamt för katten, kommer troligen avlivning i många fall att framstå som ett bättre alternativ än behandling, åtminstone vid total obstruktion av aorta. I de fall där katten har viss kvarvarande femoralpuls i ett eller båda bakbenen kan det vara mer motiverat att behandla katten, eftersom prognosen för korttidsöverlevnad är avsevärt bättre vid partiell än vid total obstruktion (13, 14, 21, 22). När prognosen för långtidsöverlevnad ställs måste däremot både risken för återfall och svårighetsgraden av kattens hjärtsjukdom vägas in (13, 21, 22).

SUMMARY

Arterial thromboembolism in the cat

Arterial thromboembolism is a common complication to heart disease in the cat. Dilation of the left atrium can lead to the formation of an emboli, which can enter the aorta. The thromboembolus in most cases gets stuck in the distal aortic trifurcation, and thus stops the blood flow to the hind legs. Although the disease has been known for a long time, there are still no proven efficient treatment recommendations.

Most cats with aortic thromboembolism get supportive and anticoagulatory treatment. Only a smaller amount of the cats get thrombolytic therapy. Treatment with thrombolytic substances is connected to substantial risks of side effects and high costs. Surgical embolectomy is not recommended. There is a significant risk that the cat gets new thromboemboli. Acetylic acid or warfarin can be given prophylactically to stop recurrences. The effect of these therapies is however discussed.

Some prognostically favorable signs during examinations of cats with acute arterial thromboembolism are the presence of a weak femoral pulse in one or both hind legs, and the absence of hypothermia. The simultaneous occurrence of cardiac disease in 90 per cent of the cases and the high risk of relapses make the long term prognosis unfavourable, even if the cat should survive the acute phase.

Referenser

1. Falconer L & Atwell R. Feline aortic thromboembolism. Australian Veterinary Practitioner, 2003, 33, 4, 160–171.
2. Falconer L & Atwell R. Haemostasis, anticoagulation and feline aortic thromboembolism. Australian Veterinary Practitioner, 2003, 33, 1, 20–32.
3. Fox PR. Feline cardiomyopathies. In: Ettinger SJ & Feldman EC, eds. Textbook of veterinary internal medicine. Philadelphia, WB Saunders Co, 2000, 896–923.
4. Fox PR. Feline cardiomyopathies. In: Fox PR, Sisson D & Moise NS, eds. Textbook of canine and feline and cardiology. Philadelphia, WB Saunders Co, 1999, 621–678.
5. Good LI & Manning AM. Thromboembolic disease: Physiology of haemostasis and pathophysiology of thrombosis. Compendium of Continuing Education for the Practising Veterinarian, 2003, 25, 9, 650–658.
6. Good LI & Manning AM. Thromboembolic disease: Predisposition and clinical management. Compendium of Continuing Education for the Practising Veterinarian, 2003, 25, 9, 660–674.
7. Harpster NK & Baty CJ. Warfarin therapy of the cat at risk of thromboembolism. In: Bonagura JD, ed. Kirk's current veterinary therapy XII: Small animal practice. Philadelphia, WB Saunders Co, 1995, 868–873.
8. Helenski CA & Ross JN. Platelet aggregation in feline cardiomyophaty. J Vet Intern Med, 1987, 1, 24–28.
9. Imhoff RK. Production of aortic occlusion resembling acute aortic embolism syndrome in cats. Nature, 1961, 192, 979–980.
10. Kienle RD & Thomas WP. Echocardiography. In: Nyland TG & Mattoon JS, eds. Small animal diagnostic ultrasound. Philadelphia, WB Saunders Co, 2002, 354–423.
11. Killingsworth CR, Eyster GE, Adams T, Bartlett PC & Bell TG. Streptokinase treatment of cats with experimentally induced aortic thrombosis. Am J Vet Res, 1986, 47, 1351–1359.
12. Kittleson MD. Thromboembolic disease. In: Kittleson MD & Kienle RD. Small animal cardiovascular medicine. St Louis, Mosby, 1998, 540–551.
13. Laste NJ & Harpster NK. A retrospective study of 100 cases of feline distal aortic thromboembolism: 1977–1993. J Am Anim Hosp, 1995, 31, 492–500.
14. Moore KE, Morris N, Dhupa N, Murtaugh RJ & Rush JE. Retrospective study of streptokinase administration in 46 cats with arterial thromboembolism. Journal of Veterinary Emergency and Critical Care, 2000, 10, 4, 245–257.
15. Pion PD. Feline aortic thromboemboli and the potential utility of thrombolytic therapy with tissue plasminogen activator. Vet Clin N Am Small Anim Pract, 1988, 18, 79–85.
16. Pion PD & Kittleson MD. Therapy for feline aortic thromboembolism. In: Kirk RW & Bonagura JD, eds. Current veterinary therapy X: Small animal practice. Philadelphia, WB Saunders Co, 1989, 295–302.
17. Ramsey CC, Riepe RD & Macintyre DK. Streptokinase a practical clot buster? In: Proceedings, Fifth International Veterinary Emergency and Critical Care Symposium, 1996, 225–228.
18. Rodriguez DB & Harpster N. Aortic thromboembolism associated with feline hypertrophic cardiomyopathy. Compendium of Continuing Educational Practising Veterinarian, 2002, 24, 6, 478–481.
19. Rush JE, Freeman LM, Fenolossa NK & Brown DJ. Population and survival characteristics of cats with hypertrophic cardiomyopathy. J Am Vet Med Assoc, 2002, 220, 202–207.
20. Schaub RG, Meyers KM & Sande RD. Inhibition of feline collateral vessel development following experimental thrombolic occlusion. Circ Res, 1976, 39, 736–743.
21. Schoeman JP. Feline distal aortic thromboembolism: a review of 44 cases (1990-1998). Journal of Feline Medicine & Surgery, 1999, 1, 221–231.
22. Smith SA, Tobias AH, Jacob KA, Fine DM & Grumbles PL. Arterial thromboembolism in cats: acute crisis in 127 cases (1992–2001) and long-term management with low-dose aspirin in 24 cases. J Vet Intern Med, 2003, 17, 73–83.
23. Thompson MF, Scott-Moncrieff JC & Hogan DF. Thrombolytic therapy in dogs and cats. Journal of Veterinary Emergency and Critical Care, 2001, 11, 2, 111–121.
24. Weiser M & Kociba GJ. Platelet concentration and platelet volume distribution in healthy cats. Am J Vet Res, 1984, 45, 518.

***LENA KOVALEFF,** leg veterinär, specialist i hundens och kattens sjukdomar, Regiondjursjukhuset Bagarmossen, Ljusnevägen 17, 128 48 Bagarmossen.

Vilken är din diagnos? – EKG

Vid preoperativ undersökning påvisades ett systoliskt blåsljud hos en hund. Fallet är insänt och tolkat av veterinär Karin Bredelius, Djursjukhuset i Skara, Box 234, 532 23 Skara. Svaret är skrivet av Anna Tidholm.

Border terrier, hanhund, två och ett halvt år

ANAMNES: Vid preoperativ undersökning påvisades ett systoliskt blåsljud. Hunden visar inga symtom, och springer tre km varje dag utan problem.

STATUS: Inga onormala fynd förutom ett mycket lindrigt mittsystoliskt blåsljud och relativt frekventa extraslag.

EKOKARDIOGRAFI/DOPPLERUNDERSÖKNING: Inget onormalt påvisades.

EKG: se Figur 1.

FIGUR 1. *EKG, avledning II, 1 cm = 1 mV, pappershastighet 50 mm/s.*

SVAR SE SIDAN 53

Rättelse – collie inte känslig för selamektin

I SVT 14/05 redogjorde Hans Tjälve för rapporterade läkemedelsbiverkningar hos hund under 2004. På sidan 22 fanns en figurtext (Figur 5) som tyvärr blev missledande. Det står att collies och collierelaterade hundraser kan vara särskilt känsliga för makrocykliska laktoner, vilket är rätt. Vad som inte stämmer i bildtexten är att selamektin tillhör de makrocykliska laktoner som collieraser är känsliga för. Återförsäljaren påpekar att selamektin givits i överdos till ivermektinkänsliga hundar av collieras utan att biverkningar har observerats. Redaktionen beklagar den olyckliga bildtexten.

JOHAN BECK-FRIIS
chefredaktör

SLIPNING

Skär 70:–, Saxar 65:–
Garanti, snabb leverans

Marknadens lägsta priser
på klippmaskiner
Oster A5 inkl skär 1.430:–

Priser exkl moms

Lyckliga Fåret Skärsliperi
Prästavägen 254
263 91 Höganäs
042-722 83, www.lyckliga.nu

månadens epiztel

Epizteln handlar denna gång om fortsatt epiteam-utbildning, salmonellaläget, paratuberkulossituationen, newcastlesjukan i Östergötland och misstanke om IPV. Epizteln är ett samarbete mellan SVA och Jordbruksverket och är i det här numret sammanställd av Anna-Karin Ahlberg SVA och Carin Israelsson, Jordbruksverket.

FORTSATT EPITEAM-UTBILDNING

Den utbildning i epiteam-verksamhet som Jordbruksverket i januari 2005 inledde med en grundkurs, har nu följts av en påbyggnadskurs. Under mitten av december hölls först en grundutbildning för dem som inte var med i januari, direkt följd av en påbyggnad. Syftet med utbildningen är att öka antalet veterinärer som kan arbeta med praktisk bekämpning, arbetsledning och administration åt Jordbrukverket i samband med större utbrott av epizootier eller zoonoser. I vanliga fall arbetar veterinären på sitt ordinarie jobb, men kan vid ett utbrott enligt överenskommelse mellan den ordinarie arbetsgivaren och Jordbruksverket tillfälligt anställas av Jordbruksverket. Intresset för utbildningarna har hittills varit stort.

SALMONELLALÄGET

De två stora KRAV-gårdar som tidigare drabbades av en multiresistent form av *Salmonella typhimurium* DT104 är nu friförklarade. Arbetet har varken varit lätt för djurägarna, saneringspersonalen eller den utredande veterinären. Det blev inte heller billigt, men resultatet är två gårdar som nu kan satsa på framtiden. Salmonellasmittan på Alnarp tycks däremot ha fått ett ordentligt fotfäste i besättningen och spärren förväntas kvarstå till framemot våren.

Salmonellaläget i övrigt är ungefär på den årsnivå som det brukar vara – dvs väldigt få fall hos nötkreatur och så gott som inga hos svin. Den låga prevalensen har invaggat många lantbrukare i tron att ”det inte drabbar mig”. Man avstår från att ansluta sig till de frivilliga salmonellaprogrammen utan att tänka på att en salmonellautredning innebär långvarig spärrtid och restriktioner avseende slakt och livdjursförsäljning, med stora ekonomiska påfrestningar som följd.

PARATUBERKULOSSITUATIONEN HAR LJUSNAT

Den tjur som befunnits smittad av paratuberkulos har troligen varit smittförande endast under en kortare tid. Av alla kontaktgårdar med nötkreatur och får har smittan endast påvisats på en gård, vilken nu har sanerats och friförklarats.

Av de 14 tidigare spärrade gårdarna var vid pressläggning endast tre fortfarande under spärr. Av dessa hade misstanke ännu inte kunnat avfärdas på två gårdar på grund av att alla laboratorieundersökningar inte avslutats. På den tredje gården, ursprungsgården, pågick fortfarande det sista saneringsarbetet. Där åter-

Telefonnumret till SVAs epizootologjour är 018-67 40 01.

Detta nummer kan enbart användas då SVAs växel är stängd, d v s utanför ordinarie arbetstid. Epizootijouren ger råd och hjälp till veterinärer vid misstanke om epizootisjukdom. Provsvar eller allmänna råd kan inte ges på detta nummer.

Paratuberkulossituationen i landet har ljusnat. Av de 14 tidigare spärrade gårdarna var vid pressläggning endast tre fortfarande under spärr. Arkivbild.

står sedan en stilleståndstid som för byggnaderna är sex månader och för betena två till tre år, den längre tiden för fuktigare marker.

NEWCASTLESJUKAN I ÖSTERGÖTLAND

Förutom den misstanke om newcastlesjuka i Östergötland som redovisades i det föregående numret av Epizteln (15/05), misstänks ytterligare en stor äggproducerande besättning i området vara drabbad. Båda gårdarna tillhör de som hade newcastlesjuka sommaren 2004. På den av de två gårdar där misstanke om newcastlesjuka först upptäcktes hösten 2005, har så mycket som möjligt av inventarierna kastats, i syfte att få en så snabb och effektiv rengöring som möjligt och därigenom förkorta produktionsuppehållet. Sommaren 2004 var stallarna tomma ca 16 veckor men nu har uppehållet troligen kunnat begränsas till ca tio veckor.

På den andra gården, där problemen upptäcktes den 21 november, finns ca 40 000 höns, varav en avdelning med ca 21 000 burhöns och tre med golvhöns. Bland annat burarna gör saneringen svårare jämfört med den första gården, vilket medför ett längre produktionsstopp.

Gången vid sanering är enligt EUs bekämpningsdirektiv för newcastlesjuka: 1. preliminär desinficering, 2. första tvätt, 3. desinficering, 4. en vecka tomt, 5. andra tvätt, 6. andra desinficering, 7. veterinärbesiktning av saneringen, 8. tre veckor tomt. Därefter får nya djur sättas in i stallarna.

Möjliga smittvägar skulle i de två aktuella fallen kunna vara flyttfåglar eller stationära vilda fåglar, t ex om kråkor stadigvararande finns i närheten av stallarna. Även Bråviken med dess rika fågelliv skulle kunna utgöra en infektionskälla. Detta återstår dock att utreda närmare.

IPV-MISSTANKE

Misstanke om IBR/IPV (BHV-1) uppstod i mitten av november i en mjölkbesättning. Blåsor i vulva hos ett flertal kor upptäcktes vid insemination. Inga andra symtom sågs på djuren, vare sig lesioner i mun eller på juver, inga flytningar, respiratoriska symtom eller feber. Djurägaren uppgav dock att vissa kor haft svårt att bli dräktiga och fått semineras om. Efter undersökning på SVA omfattande både PCR på blåsmaterial och serologi kunde misstanke om IBR/IPV avfärdas. Utredning av andra differentialdiagnoser pågår. ■

Marbocyl® vet.
(Marbofloxacin)

Exklusiv veterinärmedicin

Dermatitis

Cystitis

Prostatitis

Tilltalande pris

Marbocyl vet. tabletter:

5 mg med brytskåra 10 st.
20 mg med brytskåra 10 st.
80 mg med brytskåra 12 st.

Vid förskrivning, se FASS vet.

Vétoquinol

ScanimalHealth

Box 9 • 265 21 Åstorp • Tel. 042-676 03 • Fax 042-676 04
E-post: scanimal@telia.com

Rättelse – Sjukdomsdata del 2

I SVT 15/05 publicerades en artikel med rubriken "Hur jämförs sjukdomsdata? – del 2, Exempel med salmonella, tuberkulos och BSE" av Sofia Boqvist, Susanna Lewerin-Sternberg och Maria Nöremark. Tyvärr hade en missvisande bild på obduktion av en elefant smugit sig in på sidan 32. Bilden sades föreställa obduktion av en elefant med tuberkulosmisstanke, men visade i verkligheten obduktion av en elefant med hjärtfel. Läsare har reagerat och kontaktat SVA med anledning av det till synes bristfälliga smittskyddet hos obduktionspersonalen. SVA och SVTs redaktion vill poängtera att denna bild inte hade något med de tuberkulossmittade elefanterna att göra. Det olyckliga bildvalet berodde på ett misstag i redaktionens arbete, varför vi här visar en bild på obduktion av elefantlunga med tuberkulosmisstanke och den skyddsutrustning obducenterna då bär. SVTs redaktion beklagar det inträffade.

JOHAN BECK-FRIIS

FOTO: BENGT EKBERG

noterat

Inga hästar bakom taggtråd efter 2009

Hästars beteende gör att de löper högre risk att skada sig på taggtråd än andra djur. Från 2010 blir det därför förbjudet att hålla hästar bakom taggtråd, meddelade Djurskyddsmyndigheten den 28 oktober.

Hästars flyktbenägenhet och snabbhet gör dem mer benägna att skada sig på taggtråd än t ex nötkreatur. Detta visade sig när Djurskyddsmyndigheten genomförde en undersökning för att belysa vilka risker som finns med olika typer av stängsel.

Merparten av Sveriges hästägare avstår redan idag från att använda taggtråd. Trots detta förekommer det att hästar skadar sig på taggtrådsstängsel. Djurskyddsmyndigheten vill komma tillrätta med problemet och ändrar därför i sina föreskrifter. Resultat är att det blir förbjudet att hålla hästar bakom taggtrådstängsel.

Befintliga stängsel som innehåller taggtråd får användas till häst fram till den 31 december 2009. Därefter får inga hästar finnas bakom taggtråden.

Lugnt FVE-möte med svenska framgångar

TEXT: JOHAN BECK-FRIIS, CHRISTINA AROSENIUS OCH MARGARETA WIDELL

Den 18–19 november höll den europeiska veterinärfederationen FVE åter generalförsamling, denna gång i EU-huvudstaden Bryssel. Diskussionerna koncentrerade sig kring sakfrågor och samtalstonen mellan medlemsländerna var avspänd, vilket är ett bra betyg för sittande styrelse och kansli. Från svensk sida kunde man glädja sig åt ett framfört förslag som fick fullt stöd i federationen.

Ordföranden i Islands veterinärförbund, Thorvaldur Thordarson (till höger), berättar om de isländska problemen för Karin Östensson från Sverige och Hans Petter Bugge från Norge.

NORDISKT/BALTISKT ORDFÖRANDEMÖTE

Som vanligt samlades de nordiska och baltiska delegationerna dagen innan FVE-mötena startade, för att gå igenom aktuella frågor och kommande punkter under generalförsamlingen.

Från både Norges och Islands sida framfördes oro över att myndigheternas syn på den veterinära kompetensen försämrats. Tjänster som ”officiell veterinär” tillsätts av personer utan veterinärutbildning på Island, och i Norge finns inga tjänstetitlar innehållande ordet ”veterinär” med i den nya centralmyndighet som håller på att byggas upp för jordbrukssektorn. De nordiska förbunden var ense om att denna utveckling måste motverkas, och att den veterinära kompetensen måste marknadsföras gentemot departement och politiker i respektive land.

MÖTEN MED SPECIALFÖRENINGARNA

Dagen innan generalförsamlingen äger en rad förmöten rum i FVEs specialföreningar. I dagsläget finns tre sådana etablerade underföreningar: UEVP som samlar veterinära praktiker, UEVH som samlar veterinärer verksamma inom livsmedelshygien och EASVO som representerar officiella veterinärer i olika positioner i medlemsländerna. Denna gång träffades även en fjärde grupp, EVERI (European Association of Veterinarians in Education, Research and Industry), som företräder veterinärer inom läkemedelsindustri och undervisning, och som hoppades bli accepterade som en fullvärdig underförening vid nästa dags generalförsamling.

Praktikerföreningen – UEVP

Mötet i praktikerföreningen medförde inte några omvälvande beslut. På dagordningen stod en del rapporter och diskussioner rörande olika arbetsgrupper och deras resultat och eventuellt fortsatta arbete.

UEVP har under det senaste året använt sig av en professionell (och ganska dyr) lobbyingorganisation i Bryssel vid namn Euralia. Denna skulle för FVE permanent kontrollera aktuell lagstiftning samt förbättra kontakterna med olika EU-institutioner och rekommendera FVE olika former av lobbyaktiviteter vid behov. Resultaten har varit bra på vissa områden, som läkemedel och ackreditering av veterinärer, där de underlättat arbetet och sparat tid för personalen på FVEs kansli. På andra områden hade dock ingenting hänt och framför allt har det visat sig att Euralia inte kan hantera vetenskapliga frågor själva. Nu beslöts därför att inte skriva något nytt generellt kontrakt utan endast använda dem för specifika uppdrag och med en maximal budget på 12 000 euro. Bland annat föreslogs att ➤

➤ Euralia skulle följa alla möten med medlemsländernas CVOs (Chief Veterinary Officer). I många fall vet federationen inte vad som avhandlas i denna grupp och mer information vore bra.

Det beslöts också att UEVP ska ordna ett möte i vår för att diskutera utbildningsfrågor. Bland annat framkom att det råder oenighet mellan länderna om vad som ska krävas i grundutbildningen för att man ska vara ”godkänd”. Helt överens var man dock om att grundutbildningen enligt EUs direktiv ska omfatta fem år och att linjedelning får komma först därefter.

En arbetsgrupp har under året tittat på vilka krav som ska ställas på dem som har olika typer av efterutbildningar med specialisering på olika djurslag för att de ska få behålla denna titel. En rekommendation lades fram och togs också i princip av församlingen. SVS kollegium kommer nu att få titta på detta förslag och se om våra svenska specialistutbildningar lever upp till kraven eller om något behöver ändras.

En annan fråga som en arbetsgrupp tittat på är hur man kontrollerar veterinärer som arbetar utanför sitt hemland, hur man vet att de har rätt kompetens och inte har några ”prickar” i sitt yrkesutövande. Detta problem diskuteras inom EU för samtliga kategorier av vårdpersonal och principen är att varje land har ansvar att kontrollera legitimiteten för den personal som arbetar i landet. Inom FVE vill man nu skapa ett centralt register för legitimerade veterinärer dit alla ska kunna vända sig för att få information om man behöver kontrollera någon. Ett certifikat eller ett ID-kort skulle också kunna utfärdas härifrån vid behov.

En gästföreläsare bjöds det som vanligt på, denna gång från IFAH, den europeiska organisationen för läkemedelsföretag och handel, Declan O’Brian. Enligt uppgift är Sverige inte medlem i denna organisation. O’Brian berättade lite om hur IFAH arbetar och om kostnader för framtagande av nya läkemedel. Hans syn på det europeiska förbudet mot hormoner, BST och fodertillsatser var, som kanske kunde förväntas, att detta enbart var politiska beslut. Han ansåg också att med de pågående diskussionerna om användning av antibiotika och eventuella begränsningar inom veterinärmedicinen var det inte troligt att något läkemedelsföretag skulle vara berett att satsa ca 100 miljoner euro på att utveckla och ta fram ett nytt veterinärt antibiotikum.

UEVH och FVE lagt ner stort arbete på att påverka och kommentera EUs nya hygienregelverk ur veterinär synvinkel, där bland andra Margareta Widell spelat en viktig roll.

Hygienikerföreningen – UEVH

UEVH diskuterade olika ämnen, de flesta relaterade till den nya hygienförordningen inom EU. Under de senaste åren har UEVH och FVE lagt ner stort arbete på att påverka och kommentera det nya regelverket ur veterinär synvinkel, där bland andra Margareta Widell från Sverige spelat en viktig roll. Regelverket ska träda ikraft den 1 januari 2006, men fortfarande finns det oklarheter eller olika rutiner kring hur reglerna ska genomföras.

På UEVH-mötet presenterades den danska modellen för riskbaserad inspektionsfrekvens av Henning Knudsen. Kontroller måste utföras regelbundet, vara baserade på riskvärdering och äga rum med lämpliga intervall. Till riskfaktorerna hör mikrobiologiska förutsättningar, typ och omfattning av hantering, processer som ska minska kontaminationer och risker inom återförsäljningskedjan.

Från EU-kommissionens DG Sanco deltog Ron Dwinger som gästföreläsare. Han talade om den kommande hygienförordningen och hur den ska implementeras i EUs medlemsländer. Huvudprinciperna är rena djur, att ändamålen är viktigare än medlen, att alla livsmedelsanläggningar måste följa HACCP och att användningen av företagsanställd kontrollpersonal är möjlig under vissa omständigheter.

UEVH-mötet diskuterade även FVEs utkast till strategisk plan, och beslutade att stötta den med tillägget att avsnittet om folkhälsa måste skrivas om och stramas upp. Slutligen valdes UEVH-styrelsen enhälligt om, vilket innebar att Margareta Widell sitter kvar som ”senior president” i styrelsen.

Föreningen för officiella veterinärer – EASVO

På dagordningen för de officiella veterinärerna fanns ett flertal frågor med djurskyddsinriktning, vilket är en glädjande utveckling i FVE-sammanhang. Bente Pedersen från Danmark hade på ett föredömligt sätt samlat fakta kring rutiner för djurskyddsinspektioner i olika EU-länder och sammanställt detta till

EASVOs styrelse (bilden) vill sammanställa förslag till en utbildningsplan för officiella veterinärer när det gäller djurskydd och djurhälsa.

ett överskådligt jämförelsedokument. Det var slående hur olika den veterinära djurskyddstillsynen genomförs i FVEs medlemsländer, även om vissa gemensamma punkter framkom.

Från Tyskland framfördes en motion att FVE ska återupprepa sitt krav till EU-kommissionen, att slopa exportbidragen för transport av nötkreatur. Exportbidragen stimulerar de mycket långa djurtransporterna, som åtminstone när det gäller slaktdjur orsakar djuren stort lidande. Sverige stöttade denna motion, men förslaget fick mothugg från de irländska och holländska veterinärerna. Trots Irlands och Hollands motstånd beslutade en majoritet av EASVOs medlemmar att det tyska förslaget skulle föras fram till FVEs generalförsamling nästa dag.

Från svensk sida lades ett yrkande att FVE ska stötta EUs tidsplan för avvecklingen av de gamla, oinredda hönsburarna. Burarna ska enligt ett tidigare EU-beslut vara borta från alla EU-länder senast 2012, men ett tiotal producentorganisationer från södra och östra Europa försöker nu skjuta detta förbud på obestämd framtid. Den engelska EASVO-delegationen stöttade det svenska yrkandet att det inte får bli någon försening i tidsplanen för EUs förbud av gamla hönsburar. Detta är en trovärdighetsfråga för djurskyddsarbetet, menade engelsmännen. Tyskland, Portugal och de övriga nordiska länderna var av samma åsikt, och det svenska yrkandet klubbades därefter utan ytterligare diskussion.

EASVO beslutade även tillsätta en arbetsgrupp för att sammanställa förslag till en utbildningsplan för officiella veterinärer när det gäller djurskydd och djurhälsa. EU har redan fastställt detaljerade utbildningskrav för officiella veterinärer inom livsmedelskontrollen. Sannolikt kommer liknande krav även för officiella veterinärer som arbetar med djurskydd och djurhälsa, och EASVO vill därför vara beredd med en genomarbetad åsikt när EUs förslag väl dyker upp.

GENERALFÖRSAMLINGEN

När det slutligen var dags för själva generalförsamlingsmötet, var de flesta delegater laddade med åsikter och förslag från sin egen specialförening. Trots detta förlöpte huvudmötet lugnt och konstruktivt, till stor del tack vare ett professionellt kansli och en väl fungerande styrelse.

FVEs verkställande direktör Jan Vaarten redogjorde för ett imponerande stort antal möten och dialoger som kansliet och styrelsen haft sedan den förra generalförsamlingen. Dessa kontakter har oftast varit på hög nivå inom EUs organisation, och gjort att FVE nu ses som en naturlig samtalspartner för EU-kommissionen och parlamentet i veterinära frågor. Det centrala FVE har på ett berömvärt sätt med små resurser lyckats etablera den veterinära professionen som en seriös aktör i EU-arbetet.

Budgeten var som alltid en diskussionsfråga, men federationens skattmästare Walter Winding kunde konstatera att ekonomin var i balans, åtminstone om alla medlemsländer betalade sina avgifter. Det fanns några svarta får i församlingen som fortfarande inte betalat, men dessa skulle tas i örat av skattmästaren i kaffepausen.

Den tidigare nämnda nya specialföre- ➤

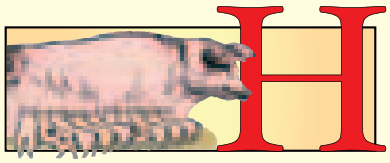

HIPRASUIS

VACCIN MOT RÖDSJUKA OCH PARVOVIRUS HOS SVIN

Prisvärt vaccin!

från 14:50/dos exkl. moms.

För mer information se aktuell Fass-text.
Produktresumé kan rekvireras från
Nordvacc Läkemedel AB.

NordVacc LÄKEMEDEL AB

MARKNADSFÖRS AV NORDVACC AB.
Box 112, 129 22 Hägersten.
Tel: 08-449 4650. Fax: 08-44946 56.
E-mail: vet@nordvacc.se
Hemsida: www.nordvacc.se

Tillverkare: LABORATORIOS HIPRA, S.A.

➤ ningen EVERI presenterade sig och togs efter en kort överläggning upp som ordinarie FVE-sektion, till allmänna applåder. Likaså godkändes Ukrainas veterinärförbund som ny FVE-medlem med observatörsstatus, men utan rösträtt. Förbundet har ca 18 000 medlemmar, men deras veterinärutbildning är inte i nivå med EU-kraven än.

Attraktiv hygienutbildning

Som gästtalare hade FVE denna gång bjudit in Michéal O'Mahony från Irland. O'Mahony har gjort sig känd för att ha reformerat den irländska livsmedelshygienutbildningen för veterinärstudenter, och gjort ett från början oattraktivt ämne populärt. Hans mål var att få omotiverade veterinärstudenter att inhämta tillräckliga grundkunskaper i livsmedelshygien, berättade han.

Den strategi han använde var att ha en diskussion med studenterna istället för att ge föreläsningar. Han använder mycket fallstudier, där studenterna själva får stå för informationssökningen.

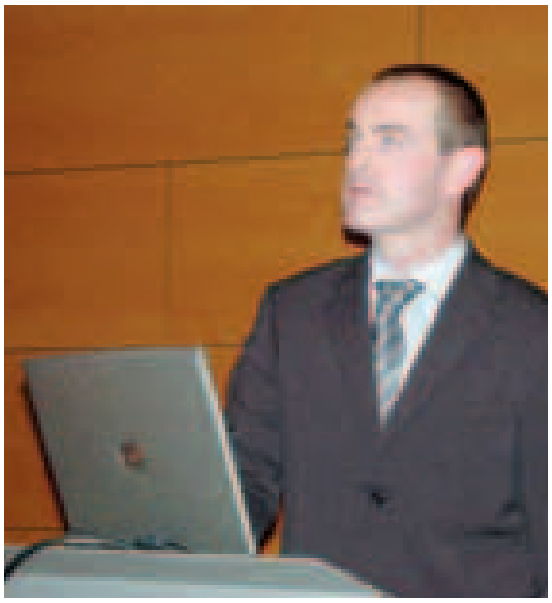

Michéal O'Mahony har gjort sig känd för att ha reformerat den irländska livsmedelshygienutbildningen för veterinärstudenter, och berättade hur detta gått till.

Undervisningen omfattar många praktiska moment. Bland annat hade undervisningslokalerna en egen styckningsanläggning med slakterilika transportsystem i taket dit ett antal slaktkroppar köptes in som studenterna fick träna olika moment på. Det kritiska risktänkandet sattes i fokus och studenterna fick tidigt under inlärningen övergripande information om samhällsnyttan med ämnet, sade Michéal O'Mahony.

Acceptans för svenskt förslag

I genomgången av specialföreningarnas/sektionernas möten från dagen innan, fördes föreningarnas förslag fram till generalförsamlingen. När EASVOs ordförande Miguel Angelo Fernandes från Portugal presenterade det svenska yrkandet att FVE ställer sig bakom en bibehållen tidsplan för burhönsförbud inom EU, hördes inga protester. Förslaget var därmed accepterat av gene-

När EASVOs ordförande presenterade det svenska yrkandet att FVE ställer sig bakom en bibehållen tidsplan för burhönsförbud inom EU, hördes inga protester från generalförsamlingen.

ralförsamlingen. Däremot blossade debatten upp beträffande exportbidragen för transport av nötkreatur, där åter den irländska delegationen kämpade emot att FVE ska arbeta för ett slopande av bidragen. Britterna å andra sidan stöttade ett avskaffande av exportbidragen. Frågan överfördes till FVEs styrelse för vidare bearbetning.

I diskussionen kring FVEs strategiska plan framfördes tydliga önskemål från flera länder att den ska omfatta enbart evidensbaserad veterinärmedicin. Den känsliga frågan om veterinärer ska befatta sig med homeopatiska behandlingar fick därmed svaret att så inte bör ske, enligt FVEs mening. Diskussionerna kring homeopati lär dock fortsätta inom FVE, då vissa länder har en utbredd homeopatisk praktik bland sina veterinärer. Efter en del mindre detaljdiskussioner kring den strategiska planen, antogs den vid en avslutande omröstning enhälligt av delegaterna.

Fruktsam medverkan

Generalförsamlingen fortsatte under sin andra dag med att diskutera Östeuropafrågor, utbildningsfrågor, djurskydd och veterinära läkemedel. Jan Vaarten informerade under den sistnämnda punkten om den nya EU-lag som säger att efter den 20 november 2005 måste alla veterinära läkemedel ha en miljöprövning som är godkänd av EUs läkemedelsmyndighet EMEA. Detta kommer att innebära ytterligare en ekonomisk påfrestning för den redan ansträngda veterinära läkemedelsindustrin. I förlängningen riskerar veterinärer över hela Europa att få ännu färre läkemedel till sin hjälp, spådde Jan Vaarten. FVE arbetar därför för att få särregler så att preparat som är nödvändiga men inte lönsamma ändå kan vara kvar på marknaden.

Med den utveckling som FVEs arbete tagit de senaste åren känns en svensk medverkan i Europasamarbetet allt mer nödvändig och fruktsam. FVE har blivit en aktör att räkna med i Bryssel och Europas veterinärer har därmed fått en röst in i maktens korridorer.

Nästa generalförsamling äger rum den 19–20 maj i Spanien, då arbetet med att befästa de veterinära intressena i Europa fortsätter. ■

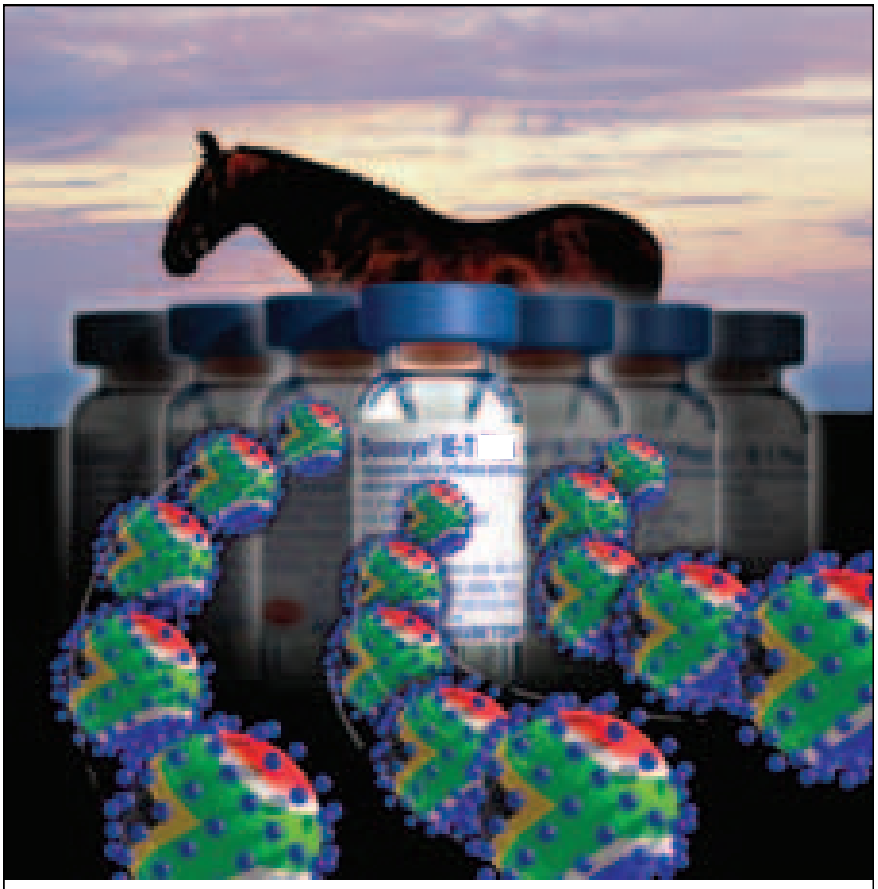

REDO ATT TA SIG AN SYDAFRIKA!

En nyligen genomförd challengestudie vid AHT Newmarket[1], visar att Duvaxyn häst-influensavacciner följer WHO/OIE´s rekommendationer från 2005 att även ge skydd mot A/equi-2/South-Africa/4/2003.[2]

1. Animal Health Trust Trial 2005, B671 – 05 – 003.P.
2. OIE Bullentin, Issue 1, 2005.

Duvaxyn® IE & IE-T vet innehåller:
A/Equi 1 Prag 56, A/Equi 2 Newmarket 1/93 amerikansk typ
A/Equi 2 Suffolk 89 europeisk typ

CEVA Vetpharma AB
Tel: 046 - 12 81 00
www.cevavetpharma.se

CEVA SANTE ANIMALE

För info kontakta CEVA eller besök www.fass.se

SVA uppmanar till uppmärksamhet på hästsjukdom

Under 2005 har hästar i tre stallar blivit sjuka med likartade symtom från nervsystemet, skriver SVA i ett pressmeddelande den 10 november. Det yttrar sig bland annat i överkotning på bakbenen. Hittills i år har minst 36 hästar blivit sjuka och många drabbade hästar har avlivats på grund av djurskyddsskäl. Trots omfattande undersökningar, obduktioner av drabbade hästar och kontakter med internationella experter är orsaken till de neurologiska symtom hästarna visar okänd. SVA uppmanar nu Sveriges veterinärer till uppmärksamhet på om hästar insjuknar i nervsjukdomen.

– Vi vill öka medvetandet om denna hittills okända sjukdom, därför uppmanar vi landets veterinärer att rapportera liknande fall till SVA så att relevanta analyser av hästar och foder kan göras vid nya utbrott. Ett av huvudspåren är att söka om det finns faktorer i fodret som kan orsaka nervskadorna. En gemensam faktor för hästarna är att de ätit inplastat vallfoder, hösilage, som i vissa fall varit av nedsatt hygienisk kvalitet med förekomst av mögel och bakterier. Det kan dock inte uteslutas att andra orsaker förekommer, säger biträdande statsveterinär Gittan Gröndahl på avdelning för häst, hund och katt på SVA. ■

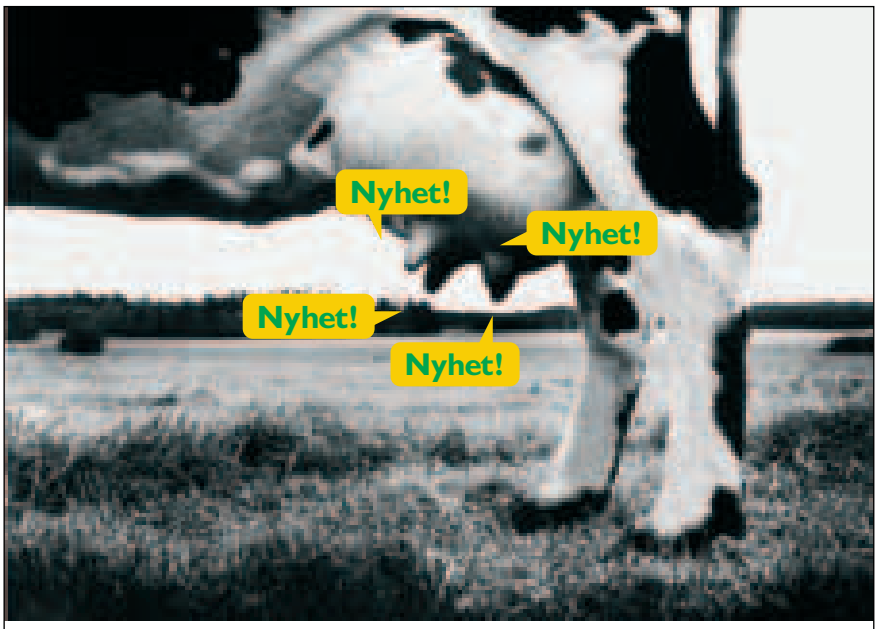

Den naturliga sintidsbehandlingen

Boviseal® vet. är en intramammär pasta helt fri från antibiotika som:

- Förebygger mastit under sintiden samt i perioden närmast efter kalvning
- Bildar en plugg som försluter spenkanalen under hela sintiden
- Hindrar mastitorsakande mikroorganismer från att komma in i spenen
- Mjölkas ur för hand vid kalvning eller sväljs av kalven (helt ofarligt)
- Är lika effektivt som förebyggande behandling med antibiotika
- Har 0 dagars karenstid
- Kan användas på djur anslutna till KRAV

Boviseal® vet
2,6 g tungt vismutnitrat

Förpackningar: 24 st och 120 st.

CEVA SANTE ANIMALE

CEVA Vetpharma AB, Annedalsvägen 9, 227 64 Lund, Tel 046-12 81 00, info@vetpharma.se www.cevavetpharma.se www.fass.se

Ny hedersledamot i reproduktionsförening

Nordiska föreningen för husdjursreproduktion, svenska sektionen, utsåg på sitt årsmöte under veterinärmötet Anne-Marie Dalin till hedersledamot. Anne-Marie arbetar som lärare och forskare på institutionen för kliniska vetenskaper, avdelningen för komparativ reproduktion, obstetrik och juverhälsa, SLU.

Foto: Göran Dalin

Anne-Marie Dalin (i mitten) utsågs till hedersledamot i Nordiska föreningen för husdjursreproduktion, svenska sektionen.

Motiveringen till utnämningen lyder: ”för ett genuint reproduktionsintresse med både bredd och djup samt ett stort engagemang för att föra ut sin kunskap till studenter och kolleger”. ■

Dopning av sporthästar – lätt att göra misstag?

TEXT OCH FOTO: CHRISTINA AROSENIUS

På årets Läkemedelskongress hade sektionen Läkemedel för djur valt ämnet dopning av sporthästar som tema. Ett 30-tal deltagare samlades i Apotekarsocietetens ärevördiga bibliotek för att få höra senaste nytt i ämnet och diskutera denna aktuella fråga.

Inom travsporten där man har ca 110 000 starter per år tas ungefär 3 000 prov varav man normalt endast brukar hitta ca sex positiva, sade Peter Forssberg.

UTFÖRLIG INTRODUKTION

Peter Forssberg från Svenska Travsportens Centralförbund öppnade mötet med en utförlig introduktion av ämnet dopning som faktiskt förekom även hos de gamla grekerna. Redan 300 år före Kristus finns dokumenterad förekomst av dopning av både människor och djur. Trav- och galoppsporten har tyvärr drabbats av en del tråkiga dopningsfall det senaste året, ca ett 20-tal, och tar denna fråga på stort allvar. Ordet dopning leder ofta tanken till en medveten handling, dvs antingen sabotage eller försök till förbättrad prestation, men som åhörarna skulle bli varse under dagen är det mycket lätt att råka ut för ofrivillig dopning. Inom travsporten där man har ca 110 000 starter per år tas ungefär 3 000 prov varav man normalt endast brukar hitta ca sex positiva. Övriga travsportländer i Europa har helt andra siffror, Frankrike tar ca fyra gånger fler prover och har närmare 30 positiva per år. I Italien har man haft stora problem med medveten dopning men efter hårt arbete är man nu nere i tresiffriga tal på positiva prov!

Inom Svensk Ridsport tas också dopningsprov, dock endast 200–300 prov/år och då hittar man några få positiva. Med ca 250 000 starter per år är dock denna provtagningsfrekvens alldeles för låg för att visa det sanna läget. Dilemmat för ridsporten är en stor okunskap om frågan på lägre nivå.

Inom humansporten finns ambitiösa program, ca 3 000 prover tas per år och ett 30-tal är positiva. Det finns dock en ➤

➤ stor skillnad mellan människor och djur som sportar, på humansidan har även handikappade och sjuka en rätt att delta i tävlingar varför en lista på tillåtna läkemedel finns för människa men inte för djur. Människor får också dricka kaffe, en viss koffeinhalt är tillåten där men helt förbjuden hos häst. Inom travsporten utreds varje positivt dopningsfall som ett brott men ofta visar det sig vara informations- eller kunskapsbrist som ligger bakom. Man hittar många olika substanser men framför allt smärtstillande och ofta substanser som inte är registrerade för djur utan hör till kategorin receptfria humanpreparat.

Varje gång ett positivt dopningsprov bortförklaras på ett nytt sätt försöker man genom studier på friska hästar fastställa om det kan vara sant eller inte.

VAD HÄNDER I KROPPEN MED FRÄMMANDE SUBSTANSER?

Karolina Törneke från Läkemedelsverket redogjorde för vad som avgör om man påträffar främmande substanser eller inte. Avgörande är ämnets farmakokinetik, dvs vad kroppen gör med läkemedlet, hur det kommer att transporteras och elimineras. Man bör alltså söka antingen efter modersubstansen eller en metabolit som kan fungera som markör för eventuell dopning. Oftast tas urinprov vilket är bättre än blod, substanser och vattenlösliga metaboliter är mer koncentrerade där än i ett blodprov. Koncentrationen i urin kan dock påverkas av hur mycket djuret druckit innan provet togs.

Dopningsprov är en punktbedömning, dvs det speglar exponeringen för ämnet vid en enda tidpunkt. Därför kan man inte skilja mellan om djuret fått en avsiktligt hög dos av ett läkemedel mycket tidigare eller av misstag kommit i kontakt med en mindre mängd alldeles innan provet togs. Det är på grund av denna svårighet som man fastställer gränsvärden, dvs hur mycket av substansen som får finnas i provet utan att det är dopning. Egentligen vore det bättre om man i stället för förekomst av substansen hade en metod att mäta vilken effekt den haft på djuret. Detta är oftast omöjligt eftersom många läkemedel inte har en omedelbar effekt som upphör så fort substansen försvinner, utan i stället har en fördröjd effekt som kvarstår även efter att substansen och dess metaboliter försvunnit ur kroppen. Sedan får man heller aldrig glömma djurskyddsaspekten när det gäller sporthästar, de ska kunna få vara ”sjukskrivna” efter skada och sjukdom och ges erforderlig vila. Farmakologin kan inte säga något om den aspekten.

LABORATORIETS DETEKTIVARBETE

Mikael Hedland från SVA, som hade större delen av sin laboratoriepersonal i publiken, beskrev hur analyserna av dopningsprov hanteras praktiskt.

Ett dopningskontrollaboratorium finns på SVA sedan 1993 och där analyseras ca 4 000 prov per år. I varje prov måste man söka efter ett stort antal olika substanser till skillnad från situationen på humansidan där man har en lista över otillåtna substanser och endast behöver leta efter dessa. På djursidan finns ett fåtal kroppsegna eller foderrelaterade ämnen för vilka det finns gränsvärden som inte får överskridas, i övrigt är det alltså dopning så fort man hittar en främmande substans i provet. Det har inget att göra med eventuell effekt eller påverkan på djuret av just den substansen, utan ger automatiskt diskvalificering. Man börjar alltid med en screeninganalys av blod- eller urinprovet där man söker efter främmande substanser på så bred front som möjligt. Kromatografi, masspektrometri och immunologiska metoder som ELISA används. De flesta proven sorteras bort som negativa i denna screening. Hittar man däremot indikation på främmande substans måste man fortsätta med konfirmerings- eller verifieringsanalyser som alltid utförs med masspektrometri. Varje substans bryts ner till ett fingeravtrycksliknande bevis på ett visst ämnes närvaro. För att det inte ska bli några misstag har man också alltid ett plomberat B-prov taget samtidigt som det aktuella provet. Detta skickas då till ett annat laboratorium för kontroll.

KONTROLL AV ”VANDRINGSSÄGNER”

Peter Kallings från Stiftelsen Svensk Hästforskning hade spännande berättelser om när man med kliniska försök skall pröva att rekonstruera verkligheten. I samband med positiva dopningsprov förekommer många försök till undanflykter och förklaringar och sådant som närmast kan betraktas som ”vandrings-

sägner". En mycket vanlig förklaring är också att någon utsatt hästen för sabotage genom att tillföra den ett otillåtet ämne.

Varje gång en ny idé eller förklaring framförs försöker man genom studier på friska hästar fastställa om det kan vara sant eller inte. Man har under de senaste 25 åren till exempel gjort många försök på olika ämnen som påståtts vara prestationshöjande, studier som framför allt görs på rullmattor. Där har resultaten ofta visat en stor övertro på olika ämnens förmåga att förbättra djurens prestationer. Man har även genomfört studier av effekten på lindrigt skadade hästar samt testat effekter under mer tävlingslika förhållanden på travbanor.

De senaste åren har man genomfört flera studier föranledda av frågeställningen om en eventuell oavsiktlig kontamination av läkemedel i hästens närmiljö kan ge upphov till positiva dopningsresultat. Bland annat har förekomst av morfin vid dopningskontroller förklarats med att hästarna hade utfodrats med bröd med vallmofrön. Därför utfördes också tester där hästarna fick 30 skivor Wasa frukostbröd med vallmofrön eller enbart vallmofrön och resultatet visade mycket riktigt att detta gav samma resultat som om de hade injicerats med morfin. Denna "vandringssägen" visade sig vara sann. Studierna har också visat att flera substanser finns kvar i hästarna längre än förväntat och att de därmed också kan spridas i hästens miljö, t ex i en behandlingsbox. De genomförda försöken har klart visat att obehandlade hästar som ställts in i normalt rengjorda boxar blir kontaminerade med de substanser som den tidigare innehavaren av boxen har behandlats med.

Även många andra kontaminering-sisker har påvisats som t ex överföring från kontaminerad avföring, från bandage, lindor och så kallade pads som suttit ovanpå ben behandlade med någon gel eller kräm. Detta medför att det är mycket viktigt att minska riskerna för oavsiktlig dopning och minska kontakterna mellan tävlande och behandlade hästar. Gästboxar ska aldrig användas för behandling och färdigbehandlade hästar ska inte stå kvar i en kontaminerad miljö.

DEN SPORTSLIGA VERKLIGHETEN

Innan paneldebattörerna släpptes loss återkom Peter Forssberg med en sammanfattning. Han konstaterade att de substanser som hittats framför allt var från NSAID-gruppen. Naproxen, flunixin, ketoprofen, ibuprofen, metamizol, dimetylsulfoxid, metylprednisolon förekommer ofta och det är särskilt anmärkningsvärt att substanserna ibuprofen och naproxen i Sverige endast finns registrerade som humanpreparat. Eftersom den veterinära förskrivningsrätten är reglerad tyder detta troligen på ökade försök till "egenvård" bland djurägare.

Veterinärer har skyldighet att infor- ➤

➤ mera djurägare om djurskyddslagen och följderna av olika behandlingar. Utövare av hästsport är skyldiga att följa sportens regler om karenstid och naturligtvis djurskyddslagen. Både veterinärer och djurägare måste ta till sig de kunskaper som finns om dessa frågor. Så fort man inom travsporten får ny information om eventuella kontamineringsrisker går informationen ut till samtliga utövare. Efter det kan just denna förklaringsmodell inte användas igen som bortförklaring vid ett eventuellt positivt dopningsprov.

Sedan den första juli 2005 har man också infört journalföringstvång för alla travtränare och tränaransvaret har gjorts tydligare. Information om vikten av att ordentligt rengöra gästboxar före besök och ta bort allt strö har också gått ut. Det har också införts förbud mot läkemedel i gäststallar och medicinering i gästboxar. Provtagningen kommer att utökas med ca 20 procent tills man ser om årets ökning var en tillfällighet eller en ny trend.

PANELDEBATT

Paneldebatten inleddes med att moderator, professor emeritus Lars-Erik Appelgren, gjorde en sammanfattning av förmiddagens föredrag. Han informerade också om att det sedan ett par år pågår ett arbete inom IFHA (International Federation of Horseracing Authorities) med att ta fram farmakokinetiska data för olika läkemedel för att kunna beräkna irrelevanta plasma- och urinkoncentrationer mot bakgrund av de alltmer känsliga analysmetoder som introducerats.

Lars-Erik Appelgren (stående) informerade om att det pågår ett arbete med att ta fram farmakokinetiska data för olika läkemedel för att kunna beräkna irrelevanta plasma- och urinkoncentrationer.

En annan aktuell fråga han ville belysa är hur man ska ställa sig till den ökande användningen av olika naturläkemedel i samband med träning och tävling. Många av dessa har effekter på hästarna och borde rimligen inte vara tillåtna i tävlingssammanhang. Läser man försäljarnas hemsidor innehåller de direkta uppmaningar till ”dopning”. Inga studier finns gjorda och preparaten är inte kontrollerade eller standardiserade. I dagsläget finns i Sverige inga naturläkemedel som är godkända för användning till djur. Lagstiftningen är dock helt klar och tydlig.

Det fanns alltså en hel del att diskutera när panelen tog plats och den bestod av Åsa Regnander-Dahl från Djurskyddsmyndigheten, Göran Wahlman, jurist från Svenska Travsportens Centralförbund, Tommy Gustafsson, tränare från Täby galopp samt veterinär Gunnar Wallgren från Strömsholms hästsjukhus. Alla paneldeltagare fick möjlighet att göra ett kort inlägg och från Djurskyddsmyndigheten påpekades att kontrollen i dag helt sköts av sporten, de enda kraven från staten är på djurskydds- och spelsäkerhet. Göran Wahlman informerade om travsportens regler, avsiktliga brott mot dopningsreglerna ger licensindragning och tillträdesförbud till travbanor i två år. I övriga fall blir det enbart böter som dock kan uppgå till 200 000 kronor för mycket framgångsrika tränare och därför bör ha en viss preventiv effekt. Lars Lagerdahl, som talade för ridsporten, informerade om att man där tar prover på alla nivåer (utom klubbtävlingar) och inom alla grenar inklusive voltige. Han höll dock med om att mycket mer information behövs framför allt till ponnyryttare och deras föräldrar, som ju är de ansvariga om ponnyn påvisas vara dopad. Auditoriet hade sedan ganska många frågor som även rörde hundar och hundsport. Från Svenska Kennelklubben informerades om att man inom all hundsport, oavsett huvudman, har dopningsförbud i samband med tävlingsverksamhet, prov och utställningar. ■

RÄTTELSE

Kompendium Veterinärmötet 2005

Pyometra – knivskarp behandling!

Sidan 71
Behandling med antiprogestin
elfte raden i stycket:

”Doseringen för aglepristone, (Alizine®, Virbac) är 0.33 ml per 10 kg kroppsvikt s.c.”

byts ut mot

”Doseringen för aglepristone, (Alizine®, Virbac) är 0.33 ml per 1 kg kroppsvikt s.c. (se gängse registrering.)”

Viktiga förändringar inför 2006 som berör Dig som är medlem i Sveriges Veterinärförbund

Vid årsskiftet inträffar ett antal förändringar i SVF:s organisation, som berör alla aktiva medlemmar i förbundet. Förändringarna presenteras här, men har också skickats i brev till samtliga förbundsmedlemmar.

Sammanfattning:

- Alla s k aktiva förbundsmedlemmar får automatiskt medlemskap i någon av de nya föreningarna AVF eller FVF från och med 1 januari 2006 (undantaget studerande).
- De hittillsvarande riksföreningarna (PVF, DVF, BVF, VIAT, FVVI, SYVF, DaVF och FVET) försvinner som *formella strukturer* inom Sveriges Veterinärförbund från och med 2006, men en del kommer att finnas kvar som intresseföreningar.
- Ditt medlemskap i de hittillsvarande riksföreningarna (se föregående punkt) påverkas inte av Ditt medlemskap i AVF eller FVF, utan det måste Du själv kontakta Din riksförening om.
- Veterinärförbundet inför 2006 en inkomstförsäkring (80 % av Din lön upp till 80 000 kr/månad), vid tillfällig arbetslöshet, främst av nytta för dem som är anställda inom enskild sektor eller är egenföretagare.
- Från och med 2006 blir medlemsavgiften till Sveriges Veterinärförbund delad. En del går till Sveriges Veterinärförbund inklusive Sveriges Veterinärmedicinska Sällskap (huvudorganisationen) och en del till AVF respektive FVF.

Läs mera nedan!

MEDLEMSKAP I VETERINÄRFÖRBUNDETS NYA FÖRENINGAR

Från och med den 1 januari 2006 kommer veterinärförbundets nya organisation att genomföras fullt ut. Det innebär att de hittillsvarande riksföreningarna eller delföreningarna som de också kallas (PVF, DVF, BVF, VIAT, FVVI, SYVF, DaVF och FVET), kommer att försvinna som *formella strukturer* inom Sveriges Veterinärförbund. De kommer att ersättas av två föreningar:

- Anställda Veterinärers Förening (AVF) som sköter all verksamhet som rör löne- och anställningsfrågor
- Företagande Veterinärers Förening (FVF) som sköter all verksamhet som rör egenföretagande veterinärers näringsverksamhet

Eftersom de hittillsvarande riksföreningarna ersätts med de nya föreningarna så kommer nuvarande riksföreningsmedlemmar att automatiskt få medlemskap.

Hur blir man medlem i AVF respektive FVF?

Endast medlemmar i AVF respektive FVF kan få ta del av respektive förenings verksamhet och service. Alla förbundsmedlemmar som i början av december i år var registrerade som aktiva (röstande) medlemmar i Privatpraktiserande Veterinärers Förening (PVF) kommer att automatiskt få medlemskap i FVF och de aktiva medlemmarna i alla de andra riksföreningarna får medlemskap i AVF (undantaget studerande). Medlemskapet i AVF respektive FVF gäller från och med 1 januari 2006. En del medlemmar kommer kanske att hamna ”fel”, t ex en egenföretagare som nu är medlem i en annan riksförening än PVF. Inga problem! Då meddelar Du bara förbundskansliet så rättar vi till det: Skicka ett meddelande till office@svf.se eller fax nr 08-545 558 39 eller Sveriges Veterinärförbund, Box 12 709, 112 94 Stockholm.

Kontakta Din ”gamla” riksförening om medlemskapet där!

En del av de hittillsvarande riksföreningarna kommer att upphöra vid årsskiftet och då upphör förstås också medlemskapet i dem. *Men observera att några riksföreningar kommer att finnas kvar som intresseföreningar* därför att man känner ett behov av en särskild plattform. *Ditt medlemskap där påverkas inte av ditt medlemskap i AVF eller FVF utan det måste Du själv kontakta föreningen om.*

VETERINÄRFÖRBUNDETS INKOMSTFÖRSÄKRING

Det ekonomiska skyddet vid arbetslöshet behöver förstärkas. Den högsta inkomsten som ersätts via a-kassan är 80 procent av högst 20 075 kr i månadslön, vilket ger 16 060 kr, före skatt. De allra flesta av Sveriges Veterinärförbunds medlemmar tjänar mer än så. Förbundet har därför vid fullmäktige i höstas beslutat att införa en inkomstförsäkring från den 1 januari 2006, som en del av medlemskapet. Detta för att Du ska klara dina utgifter, om Du tillfälligt blir arbetslös. Den har störst betydelse för anställda inom enskild sektor (särskilt vid företag som inte är anslutna till Trygghetsrådet) samt egenföretagare. Statligt anställda omfattas av Trygghetsstiftelsen.

Hittills har veterinärförbundets med- ➤

➤ lemmar kunnat teckna SACOs gemensamma inkomstförsäkring, individuellt. Premien har dock varit mycket hög för de inkomstnivåer som de flesta veterinärer har, flera hundra kronor i månaden. Eftersom veterinärförbundet nu kan teckna försäkring för hela medlemsgruppen så blir premien mycket låg, 15 kr per månad. Med veterinärförbundets inkomstförsäkring får Du 80 procent av Din lön upp till 80 000 kr/månad i sammanlagt ett halvår om Du blir ofrivilligt arbetslös. Försäkringen ingår i medlemskapet i Sveriges Veterinärförbund och omfattar alla yrkesverksamma medlemmar (även egenföretagare) upp till 60 års ålder, som även är med i AEA (Akademikernas erkända arbetslöshetskassa).

Veterinärförbundets inkomstförsäkring är en integrerad del av ditt medlemskap i Sveriges Veterinärförbund och subventioneras under 2006 så att den då är helt kostnadsfri för medlemmarna! Avsikten är att den även på sikt skall subventioneras till viss del och i övrigt utgöra en del av medlemsavgiften. Försäkringen börjar gälla 1 januari 2006. Om Du blir arbetslös kontaktar försäkringsbolaget Dig automatiskt, så snart Du finns registrerad som arbetslös i AEA. Utförligare information kommer att finnas på veterinärförbundets hemsida.

Veterinärförbundet undersöker nu möjligheterna till en förmånlig sjukförsäkring för medlemmarna. Vi har också gjort en ny upphandling av våra vanliga liv- och sakförsäkringar för att pressa premiekostnaden och optimera villkoren. Vi återkommer med direktinformation om det till medlemmarna i början av det nya året.

MEDLEMSAVGIFTEN 2006

Förbundets fullmäktige beslutade i oktober om budget och medlemsavgift för 2006. Förbundets budget finansieras bara till cirka två tredjedelar av medlemsavgifter. Resten täcks av avkastning på kapital. Det är därför som medlemsavgiften kan hållas så låg trots att veterinärkårens numerär är så liten. Det är bra att avkastningen kan komma medlemmarna till nytta och t ex medge den kraftiga subventioneringen av specialistutbildningarna. Vi ska fortsätta att använda den, men baserat på en ekonomisk analys och prognos som vi nyligen låtit göra för utvecklingen över tid, så vi inte förlorar kapital på sikt.

Från och med 2006 blir medlemsavgiften till Sveriges Veterinärförbund delad. En del går till veterinärförbundet inklusive Sveriges Veterinärmedicinska Sällskap (huvudorganisationen) och en del till AVF respektive FVF. En avsikt med den nya organisationen har varit att förstärka bland annat verksamheten som rör egenföretagarfrågor respektive anställningsfrågor och det har fört med sig en viss total kostnadsökning. Medlemsavgiften till huvudförbundet fastställde fullmäktige till 1 800 kr/år. Det är en minskning med 40 procent, främst betingad av att föreningarna tar över ansvar för viss verksamhet. Föreningarna har själva fastställt sina medlemsavgifter för 2006: 1 400 kr/år för AVF respektive 1 950 kr/år för FVF (uppdelat på medlemsavgift och serviceavgift). Som Du förmodligen redan känner till så får alla automatiskt en skattereduktion motsvarande 25 procent av den totala medlemsavgiften inklusive prenumerationsavgiften på Svensk Veterinärtidning.

Det blir ett spännande 2006. Jag är förvissad om att vi är på rätt väg mot något väldigt bra och hälsar Dig hjärtligt välkommen till vårt nya veterinärförbund!

God Jul och Gott Nytt År!

KARIN ÖSTENSSON
förbundsordförande

Årsmöte för SSVO/Ögonpanelen

Svenska Sällskapet för Veterinär Oftalmologi och Ögonpanelen håller årsmöte

Fredagen den 24 mars 2006
på Steningevik
(i närheten av Arlanda)

Lördagen den 25 mars planeras halva dagen för fallpresentationer.

Anmälningsblanketter skickas på e-mail till föreningens medlemmar. Övriga intresserade kan kontakta föreningens sekreterare:

Titti Sjödahl-Essén
Djursjukhuset Albano
Rinkebyvägen 23
182 36 Danderyd
e-mail titti.sjodahlessen@tele2.se

SVENSKA DJURHÄLSOVÅRDEN

Fortbildningskonferens

22–23 mars 2006
Hotel Tylösand i Halmstad

Boka in dagarna!
Program kommer i nästa nummer av tidningen.

Vill du anmäla ditt deltagande redan nu kontakta
Ulla.kyhlstedt@svdhv.org eller fax 08-725 81 72

Läkemedelslegend går i pension

De flesta idag verksamma veterinärer i Sverige har träffat honom, och många har fått nyttig information eller goda råd från honom. Det handlar om Anders Johansson, som efter 38 år som läkemedelskonsulent åt svenska veterinärer nu går i pension.

Anders Johansson utbildade sig ursprungligen till lantmästare, men 1968 började han som representant på det dåvarande företaget Ferrosan. – Min pappa avrådde mig från att bli lantbrukare, säger han till SVT. Anders har sedan avverkat ett antal veterinära läkemedelsbolag, och arbetar nu för Boehringer Ingelheim.

– Det har varit fantastiskt att jobba mot den svenska veterinärkåren, tycker Anders Johansson inför sin pensionering. Utvecklingen inom min bransch har gått från försäljare av flaskor med olikfärgade gummikorkar till väl pålästa och auktoriserade läkemedelskonsulenter, berättar han.

– Jag skulle välja samma jobb idag om jag fick välja igen, understryker Anders. Glöm inte att tacka alla veterinärer för de många trevliga möten och givande diskussioner vi haft under åren, avslutar han. Vilket härmed är utfört.

– Jag skulle välja samma jobb igen, säger Anders Johansson efter 38 år som veterinär läkemedelskonsulent. Här med sin efterträdare Ann Björk.

SVS Hästsektion arrangerar kursen

Urinvägs- och leversjukdomar samt aktuella inslag – hästmedicin

Årets kurs kommer att behandla följande ämnen som efterfrågats av våra medlemmar:

Dag 1 **Urinvägarnas sjukdomar (medicin och kirurgi)**
Johan Bröjer, Diplomate ACVIM, SLU
John Pringle, Diplomate ACVIM, Professor, SLU
Palle Brink, Diplomate ACVS, ATG

Dag 2 **Leversjukdomar samt aktuella inslag – hästmedicin**
Ben Sykes, Diplomate ACVIM, Hyvinkää Horse Hospital, Finland
Ursula Nord Bjerselius, laboratorieveterinär, Avdelning för foder, SVA
Harold Tvedten, Diplomate ACVP, SLU
Anna Johansson Diplomate ACVIM, Regiondjursjukhuset Helsingborg
Katarina Nåstell, DVM, Specialist i hästens sjukdomar, SLU

Tid: **2–3 februari 2006**
Kursen börjar torsdag kl 9.30 med registrering från kl 8.30 Avslutning fredag ca kl 17.00

Plats: Clarion Hotel Stockholm (vid Skanstull, Södermalm)
Hotellet bokas direkt med Clarion senast 3 januari:
Tel 08-462 10 00, Fax 08-462 10 99, www.clarionstockholm.com
Hänvisa till boknnr 59R048142, Hästsektionen.
Dubbelrum kostar 1 750:- per natt inkl moms (Dubbelrum för eget bruk 1 430:-) inklusive frukostbuffé samt tillgång till relaxavdelning.

Målgrupp: Hästpraktiserande veterinärer i Norden

Kursavgift: **3 000 kr för Hästsektionens medlemmar, 4 000 kr för icke medlemmar.**
Sista anmälningsdag är 3 januari. Faktura skickas ut efter anmälan gjorts till kursen.
För anmälan efter 3 januari tillkommer 1 000 kr i förhöjd kursavgift.

Anmälan: **Anmälan, som är bindande, skall vara Anneli Rydén**, anneli.ryden@telia.com, tel 070-766 73 62 **tillhanda senast 3 januari.**
Anmälningsblankett fås i medlemsutskicket eller rekvireras från Anneli Rydén.

Information: Anneli Rydén, tel 070-766 73 62

Hästsektionens årsmöte hålls i samband med kursen, 2 februari 2006
Medlemsavgift i SVS Hästsektion: 150 kronor. Anmäls till SVF:s kansli 08–545 558 20.

Danska eller finska grisar kan aldrig bli svenskt griskött

Ett flertal konsumentenkäter bekräftar att det finns ett stort engagemang kring djurvälfärd hos svenska medborgare. Flera konsumentstudier visar att information om ursprung på kött är viktigare än andra uppgifter när man handlar mat. Därför är det ohederligt att kalla griskött från finska eller danska smågrisar för svenskt eller att utelämna ursprungsinformation på danskt KRAV-kött, anser följande debattörer.

Insändaren kommenteras av Djurskyddsmyndighetens generaldirektör Matz Hammarström.

Nyligen kom de första leveranserna av finska smågrisar för uppfödning i Sverige. Det är en synnerligen olycklig utveckling av flera skäl, menar insändarskribenterna. Arkivbild.

Nyligen kom de första leveranserna av finska smågrisar för uppfödning i Sverige. Norsk smågrisimport har också diskuterats. Det finns svenska slaktsvinsuppfödare som snarast skulle importera danska smågrisar om det inte var för att Danmark har grissjukdomar som Sverige inte har och att regelverket, än så länge, ställer krav på sjukdomsfrihet hos importerade djur. Utan att ge sig in på skälen till att det finns otillräckligt med svenska smågrisar, är detta en synnerligen olycklig utveckling av olika skäl. Det finns risk för spridning av sjukdomar och från Finland blir transporttiderna mycket långa för unga djur. Det är förvånansvärt att Djurskyddsmyndighetens Matz Hammarström i en kommentar i Land Lantbruk, inte tidigare insett problemet med långa transporttider för livdjur. Djurtransportutredningen 2003, som leddes av hans miljöpartikollega Gudrun Lindvall, pekade tydligt ut problemet. LRF har också tydligt sagt att det inte finns skäl att skilja på slakt- och livdjur när det gäller transporter.

DANSKA KRAV-GRISAR MED NOSRING

Men situationen är mer oroande än så. Svensk djurskyddslagstiftning är trots sina svagheter och den bristande tillsynen en av världens mest ambitiösa lagstiftningar. Regelverket för finsk eller dansk smågrisproduktion skiljer sig ganska väsentligt. Här gäller EUs minimidirektiv för djurskydd. Även om vi givetvis vill stödja god djuromsorg var den än tillämpas i världen, säger ursprung Sverige något om på vilket sätt djuren har fötts upp.

Sedan tio år tillbaka finns en frivillig överenskommelse mellan slakterierna och handeln, om ursprungsmärkning av kött och oblandad chark. Många har säkert uppmärksammat att det finns ett otal exempel på att såväl industri som handel har ”glömt” att ange ursprung på griskött, skinka, bacon eller importerade köttberedningar (marinerat nötkött).

Det innebär att svenska konsumenter, som vill stimulera svensk djuruppfödning, inte kan göra medvetna val eller riskerar att bli lurade. Och lurad kan man verkligen känna sig när man får reda på att KRAV-godkänt danskt griskött kommer från grisar som inte ens lever upp till svensk djurskyddslagstiftning. Danska suggor har ring i nosen för att inte böka i jorden och slaktsvinen vistas på betongplattor i stället för att få göra det mest naturliga, beta och rota i jorden som svenska KRAV-grisar.

KONSUMENTER MÅSTE KUNNA VÄLJA

Djurskyddet Sverige kräver att livsmedelskedjans aktörer tar sitt ansvar och ger konsumenter möjlighet att välja enligt sina värderingar. Vi, som bryr oss om hur djuren fötts upp och hanteras, har rätt att få information, så att vi kan välja djurvänliga alternativ, men också välja bort oacceptabel djurhållning.

SVEN STENSON
ordförande Djurskyddet Sverige
GUNNELA STÅHLE
styrelseledamot Djurskyddet Sverige

Kommentar till Stenson och Ståhle

Jodå, jag inser problemet med långa transporter för livdjur, däremot ser jag ingen möjlighet för oss att göra något åt det i dagsläget eftersom det här är fråga om ett exaktdirektiv från EU som alltså gäller oberoende av vad vi har för synpunkt på saken. Det är bara för slaktsvinstransporter inom landet som vi har haft möjlighet att reducera tiden till åtta timmar.

Från januari 2007 kommer vi att kunna ha hårdare regler nationellt, men vi kommer inte heller då att kunna påverka den långa transporttiden vid internationella transporter.

Vi har tillsammans med regeringen jobbat internationellt för att reducera transporttiderna för livdjur. Hittills utan framgång. Men vi ger inte upp.

MATZ HAMMARSTRÖM
generaldirektör, Djurskyddsmyndigheten

Sällskapet för smådjursreproduktion

utlyser

resestipendier

1–4 stipendier om totalt **20 000 kr** utdelas till medlem av Sällskapet för resa till internationell kurs eller kongress inom smådjursreproduktionsområdet.

Redovisning i form av ett föredrag om ny information från resan sker i samband med årsmötet, samt skriftligt.

Ansökan skall vara inkommen senast den 1 februari 2006 till Sällskapets sekreterare Nina Kjellerstedt, Brädgatan 3, 854 60 Sundsvall.

För medlemskap i Sällskapet: pg 8355624-1, årsavgift 90 kr.

LifeWindow™

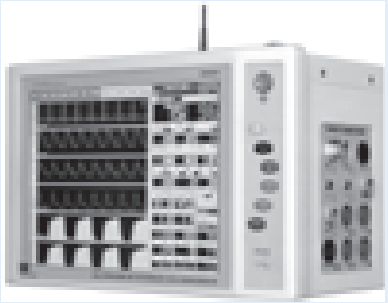

Övervakning där bara fantasin sätter gränser.

Den Windowsbaserade mjukvaran gör det möjligt att integrera LifeWindow i klinikens datasystem. Dessutom enkel att arbeta med då menyer och funktioner känns igen från Windows.
LifeWindow erbjuder många olika möjligheter och funktionerna kan väljas efter den egna klinikens behov. Den kan kopplas in i nätverket, fast eller trådlöst och kan fås med inbyggd skrivare. LifeWindow kan även anslutas till en extra skärm om man exempelvis vill kunna övervaka från ett annat rum.

Funktioner en LifeWindow kan innehålla:
EKG
Pulsoximeteri
Kapnografi, mainstream/ sidestream
Mätning av upp till 5 olika anestesigaser
Noninvasivt och invasivt blodtryck
Hjärt och andningsfrekvens
Temperatur, 2 avläsare

För mer information kontakta:
SweVet Piab AB
Verkstadsgatan 8
275 39 Sjöbo
tel. 0416-258 25 fax 0416-258 31
e.mail: info@swevet.se

Svenska Djurbönders Smittskyddskontroll tio år

Den 18 oktober firade Svenska Djurbönders Smittskyddskontroll (SDS) sina första tio år med ett seminarium på SLU. En lång rad talare från olika myndigheter och organisationer berättade om hur det hela började i och med Sveriges inträde i EU och de öppna gränser som detta medförde, samt om resultatet efter de första tio årens arbete. Samtliga var eniga om att detta var en mycket framgångsrik organisation, importen av levande djur till Sverige är mycket liten och vi har klarat oss bra från utbrott av nya sjukdomar.

Andrea Holmström är den veterinär som utåt står som representant för denna satsning från landets djurbönder och hennes idoga arbete blev vederbörligen uppmärksammat och hyllat under dagen. Vikten av att fortsätta med detta viktiga arbete även framöver betonades från alla håll, Sverige vill gärna behålla det nuvarande goda hälsoläget bland djuren i landet. ■

Kinoloner – bot som blivit hot

Fluorokinoloner tillhör våra viktigaste antibiotika för behandling av allvarliga infektioner. Denna klass av antibiotika hotas nu av snabb resistensutveckling till följd av stor användning, ibland på felaktiga indikationer. Detta skriver humanmedicinarna Birgitta Lytsy, Otto Cars och Erik Torell i Läkartidningen nr 48/2005.

Överanvändning förekommer både på humansidan och inom djurhållning. I Sverige förbrukas tre gånger så mycket kinoloner som i Danmark och två gånger så mycket som i Norge. Fluorokinoloner har visat sig vara en signifikant riskfaktor för selektion av multiresistenta bakterier som meticillinresistensta *Staphylococcus aureus* (MRSA) och vankomycinresistenta enterokocker (VRE). För att bromsa utvecklingen av resistens mot denna viktiga preparatgrupp föreslås striktare indikationer för kinolonanvändning av artikelförfattarna.

Sverige tillhör de länder i Europa som har lägst förekomst av kinolonresistenta *Escherichia coli*. Författarna ser nu tecken på att denna situation håller på att förändras. Vid Akademiska sjukhuset i Uppsala län ökade andelen kinolonresistenta *E coli* i blododlingar från fyra till åtta procent och i urinodlingar från sju till tolv procent mellan åren 2002 och 2003. I det nationella resistensövervakningsprogrammet ResNet kan man utläsa en liknande trend för övriga delar av Sverige, meddelas i artikeln.

I svensk veterinärmedicin används kinoloner enbart för individbehandling av sjuka djur, men försäljningen har ökat med 21 procent under de senaste fem åren. 80 procent av denna ökning betingas av behandling av sjukdomar hos människan närstående djur som hundar och katter. Ökningen är bekymmersam anser författarna, eftersom den skett trots att förklaring i form av ändrat sjukdomspanorama eller resistensläge hos dessa djur saknas. ■

Bayocef™ vet.
Cefadroxil

EN CEFALOSPORIN FÖR BÅDE HUND OCH KATT.

(för ytterligare information se www.fass.se)

Bayer HealthCare
Animal Health
Tel. 031 - 83 98 00

Respiratoriska viroser hos svenska nötkreatur

Veterinär Sara Hägglund, institutionen för kliniska vetenskaper, SLU, försvarade torsdagen den 15 december sin avhandling för veterinärmedicine doktorsexamen med titeln: ”Dynamics, diagnosis and prevention of respiratory virus infections in swedish cattle – with special reference to bovine respiratory syncytial virus”. Opponent var dr Wim H M van der Poel, Wageningen University, Holland.

disputationer

Avhandlingen redovisar resultaten från fyra separata studier som tillsammans belyser dynamik, diagnostik och möjlig prevention av respiratoriska viroser hos svenska nötkreatur.

I den första artikeln redovisas förekomsten av bovint respiratoriskt syncytialt virus (BRSV), bovint parainfluenza virus 3 (PIV-3) och bovint coronavirus (BCoV) i 118 svenska mjölkbesättningar. Höga incidenser för PIV-3 och BCoV samt något lägre incidens för BRSV påvisades. En signifikant korrelation erhölls mellan BCoV och bovint virusdiarrévirus (BVDV), vilket kan bero på sänkt smittskydd hos besättningar infekterade med BVDV. I motsats till BVDV sågs en snabb spridning av BRSV, PIV-3 och BCoV mellan besättningar, även i besättningar där nya djur inte introducerats, tydande på indirekt smittspridning mellan besättningar. De tre viroserna detekterades även sommartid, vilket indikerar att virus cirkulerar i den svenska nötpopulationen året runt, även om incidensen troligen är lägre sommartid.

I artikel II studerades virusdynamik och behandlingsfrekvenser hos djur på Gismestad prövningsstation för köttrastjurar, dit kalvar årligen samlas från ett hundratal svenska besättningar. En hög incidens av PIV-3 och BCoV bekräftades, medan BRSV också här var minst vanlig. En effektiv spridning av virus observerades inom besättningen genom samtidiga serokonversioner hos samtliga seronegativa djur. Av betydelse för serologisk diagnostik är att antikroppar mot viroserna sågs stå kvar under minst sex månader efter infektion hos vissa individer.

I artikel III utvecklades en realtids-PCR för diagnostik av BRSV. Realtids-PCR är kostnadseffektiv genom sin snabba analystid och genom möjligheten att analysera många prover samtidigt.

I den fjärde och sista artikeln etablerades en dansk infektionsmodell för BRSV hos konventionellt uppfödda kalvar, för utvärdering av ett kommersiellt BRSV-vaccin och ett experimentellt BRSV-ISCOM vaccin. Medan det kommersiella vaccinet inte gav något, eller endast mycket lågt antikroppssvar hos kalvar med maternala antikroppar mot BRSV vid vaccination, svarade alla kalvar vaccinerade med BRSV-ISCOM med antikroppsstegring, oavsett maternellt antikroppsstatus. Detta immunologiska skydd avspeglades också i den kliniska bilden och virusutsöndring efter experimentell infektion. Resultaten belyser nödvändigheten av kontrollerade fältstudier av kommersiella vacciner som är avsedda för användning på unga djur, samt behovet av att kommersialisera ytterligare vacciner med lovande effekt hos kalvar med maternala antikroppar. ■

Rättelse – Sjukdomsdata del 1 och 2

I SVT 15/05 publicerades två artiklar med rubriken ”Hur jämförs sjukdomsdata?” – del 1 och 2, sidorna 27 respektive 31. Författarna har av misstag angivit fel namnordning i författarpresentationen, och vill ge den korrekta ordningen på författarnamnen. De ska stå i den ordning som följer, för del 1: Susanna Sternberg Lewerin, Maria Nöremark och Sofia Boqvist och för del 2: Susanna Sternberg Lewerin, Sofia Boqvist och Maria Nöremark.

JOHAN BECK-FRIIS
chefredaktör

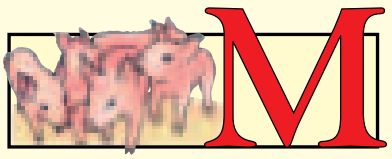
MYPRAVAC
MOT MYCOPLASMA HYOPNEUMONIAE

Prisvärt vaccin!

från 4:23/dos exkl. moms.

För mer information se aktuell Fass-text.
Produktresumé kan rekvireras från
Nordvacc Läkemedel AB.

NordVacc
LÄKEMEDEL AB

MARKNADSFÖRS AV NORDVACC AB.
Box 112, 129 22 Hägersten.
Tel: 08-449 4650. Fax: 08-44946 56.
E-mail: vet@nordvacc.se
Hemsida: www.nordvacc.se

Tillverkare: LABORATORIOS HIPRA, S.A.

Sveriges lantbruksuniversitet
söker

Chef för det blivande Akademiska Djursjukhuset i Uppsala
Forskningssekreterare med inriktning mot forskningsinformation
Klinikveterinär med inriktning hästpraktik i fält

Fakulteten för veterinärmedicin och husdjursvetenskap (VH-fakulteten)i Uppsala söker

Chef för det blivande Akademiska Djursjukhuset i Uppsala

Djursjukvården vid Sveriges Lantbruksuniversitet befinner sig i en spännande utvecklingsfas. VH-fakulteten håller nu på att föra samman fakultetens kliniska enheter till ett fristående djursjukhus på Ultuna. Vi vill, genom att samla resurserna, skapa en ännu bättre och effektivare djursjukvård samtidigt som de kliniska institutionerna fortsätter att bedriva forskning och undervisning av internationellt hög klass. Du får här en unik möjlighet att tidigt i processen vara med att bygga upp och utveckla det nya djursjukhuset vid SLU.

Idag är den kliniska verksamheten fördelad på tre olika institutioner och flera avdelningar/kliniker. Smådjurskliniken och hästkliniken har både poliklinik och stationärvård. Den ambulatoriska kliniken ansvarar för Uppsala och Knivsta veterinärdistrikt och arbetar främst med lantbrukets djur och häst. Klinikerna samverkar också med en väl utvecklad avdelning för bilddiagnostik med bl.a. digital röntgen och ultraljud samt ett välrenommerat kliniskt-kemiskt laboratorium.

Du kommer att ha ett övergripande personal- och resultatansvar för djursjukvården och Du rapporterar direkt till dekanus. Du kommer samtidigt vara en viktig samarbetspartner för de akademiska institutionerna för att tillgodose behovet av kliniskt material till forskning och undervisning.

Vi vill att Du skall vara en drivande och affärsorienterad person med utpräglad helhetssyn. Du är resultatinriktad och har erkänt goda ledaregenskaper, med en förmåga att entusiasmera Dina medarbetare. Du har gärna också erfarenhet av att leda verksamhet där forskning och utbildning utgör viktiga delar av vardagen.

Har Du de egenskaperna och ett intresse eller erfarenhet av att bygga upp och utveckla en verksamhet på affärsmässiga grunder är det självklart en ytterligare merit.

Du behöver inte vara veterinär, men erfarenhet från djursjukvård eller humansjukvård är säkert en fördel.

Närmare upplysningar lämnas av dekanus Arvid Uggla, 018-67 16 93 och av tf kanslichefen Eva Högström, 018-67 16 87 eller 070-341 79 20.

Fackliga företrädare är för SACO Lars Holm, 018-67 13 22, för SEKO Ann-Louise Arvidsson, 018-67 10 57 och för ST Monica Östman, 018-67 15 36.

Välkommen med Din ansökan **märkt med referensnr 3451/05** samt meritförteckning och övriga handlingar, som skall ha inkommit till Registrator, SLU, Box 7070, 750 07 Uppsala **senast den 31 januari 2006**.

Kansliet för veterinärmedicin och husdjursvetenskap i Uppsala söker

Forskningssekreterare med inriktning mot forskningsinformation

Fakulteten för veterinärmedicin och husdjursvetenskap är en av SLU:s fyra fakulteter och har sitt säte i Uppsala. Fakulteten, som består av åtta institutioner varav en är belägen i Skara och de övriga i Uppsala, leds av en dekanus som till sitt förfogande har ett kansli. Inom kansliet handläggs frågor som rör fakultetens nämnder och utskott, viss utbildningsadministration samt ekonomifrågor. Kansliet har för närvarande tio medarbetare.

Arbetsuppgifter: Du kommer att vara ett stöd för dekanus och fakultetsnämnd i frågor som rör fakultetens forskning. Dina arbetsuppgifter innebär bl.a. att
- Bidra till att sprida forskningsrön och förmedla information om fakultetens forskning till olika intressenter i omvärlden
- Administrera fakultetsgemensamma forskningsfrågor, t.ex. arrangera forskningsseminarier internt och externt, sammanställa fakultetsgemensamma forskningsrapporter och utarbeta informationsmaterial från fakulteten
- Delta i forskningspolitiska diskussioner samt arbeta för att underhålla och vidareutveckla omvärldskontakter
- Utföra kvalificerad ärendehandläggning, t.ex. av remisser, inom fakultetens verksamhetsområde
- Vara sekreterare i någon eller några av fakultetens nämnder/utskott

Kvalifikationer: Egen forskningserfarenhet med doktorsexamen från något av fakultetens verksamhetsområden
- Förmåga att extrahera information ur vetenskapliga publikationer från fakultetens verksamhetsområden
- God förmåga att uttrycka sig i tal och skrift på svenska och engelska
- Intresse för och förmåga att förmedla forskningsinformation till olika mottagare i omvärlden
- Intresse för internationella kontakter

Arbetet är förenat med många kontakter både inom och utom SLU, varför Dina personliga egenskaper är av stor betydelse. Därför fäster vi stor vikt vid egenskaper som samarbetsförmåga, självständighet och resultatorientering, initiativ- och organisationsförmåga. Sökanden bör ha intresse och förståelse för administrationens betydelse för att fakulteten och universitet skall kunna fullgöra sina primära uppgifter.

Närmare upplysningar lämnas av dekanus Arvid Uggla, 018-67 16 93 och av tf kanslichefen Eva Högström, 018-67 16 87 eller 070-341 79 20.

Fackliga företrädare är för SACO Lars Holm, 018-67 13 22 och för ST Monica Östman, 018-67 15 36.

Välkommen med Din ansökan **märkt med referensnr 3419/05** samt meritförteckning och övriga handlingar, som skall ha inkommit till Registrator, SLU, Box 7070, 750 07 Uppsala **senast den 31 januari 2006**.

Gemensamt för befattningarna gäller:
Vid universitetet beaktas jämställdhetsaspekten samt tillämpas individuell lönesättning. Ansökningarna skall vara avfattade på svenska.

Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) arbetar med kunskaperna om de biologiska naturresursernas uthålliga och bärkraftiga utnyttjande.

Verksamheten omfattar utbildning, forskning, fortlöpande miljöanalys och information. SLU har ca 3 500 studerande och finns på fler än trettio orter i landet med Ultuna/Uppsala som största studieort.

Institutionen för kliniska vetenskaper, Ambulatoriska kliniken söker

Klinikveterinär med inriktning hästpraktik i fält

Arbetsuppgifter: Innehavarens huvudsakliga arbete skall inriktas på hästpraktik i fält inom ambulatoriska klinikens praktikområde som för närvarande omfattar Uppsala och Knivsta kommuner. I arbetsuppgiften ingår också att medverka i grundutbildningen.

Behörighet: För behörighet till befattningen krävs veterinär legitimation giltig i Sverige.

Bedömningsgrunder: Det är önskvärt, men inte ett krav, att den sökande innehar specialistkompetens inom hästens sjukdomar. Den sökande bör ha god erfarenhet av de mångfacetterade arbetsuppgifter som förkommer i ambulant hästpraktik. Den sökande skall också kunna dokumentera att han/hon genomgått vidareutbildning inom ämnesområdena hästsjukdomar/hästens reproduktion.

Vårt patientmaterial domineras fortfarande av nötkreatur varför det också är nödvändigt att ha goda kunskaper om idisslarnas sjukdomar, då innehavaren kommer att delta i den jour-verksamhet som ingår i anställningen vid ambulatoriska kliniken.

I anställningen ingår också att medverka i grundutbildningen av veterinärstuderande från årskurs 5. Erfarenhet av undervisning och pedagogisk skicklighet är meriterande. Att både undervisa unga blivande veterinärkollegor under fältförhållande samt bidra med en god service till våra djurägare kräver ett entusiastiskt förhållningssätt till arbetsuppgiften.

Sökande skall tillsammans med ansökningshandlingarna inge en skriftlig redogörelse över sina meriter.

Övriga upplysningar: Ambulatoriska kliniken är också ansvariga officiella veterinärer inom ovanstående kommunområden, varför erfarenhet från den officiella veterinärens arbetsområde uppskattas då dessa arbetsuppgifter också är förknippade med hästpraktiken. Vid VH-fakulteten, SLU, planeras för ett ”Akademiskt Djursjukhus” där den kliniska verksamheten inom samtliga nuvarande kliniska institutioner organisationsmässigt sammanförs.

Närmare upplysningar om anställningen lämnas av klinikchefen vid ambulatoriska kliniken Arne Persson, 018-6713 34, Arne.Persson@kv.slu.se, avdelningschefen vid avdelningen för komparativ reproduktion, obstetrik och juverhälsa, Heriberto Rodriquez-Martinez, 018-67 21 72, Heriberto.Rodriquez@kv.slu.se samt av prefekten vid institutionen för kliniska vetenskaper Rauni Niskanen, 018-67 28 95, Rauni.Niskanen@kv.slu.se.

Facklig företrädare för SACO är Lars Holm, 018-67 13 22.

Ansökan till anställningen som klinikveterinär vid institutionen för kliniska vetenskaper – ambulatoriska kliniken – skall lämnas i två kompletta exemplar **märkt med refnr 3460/05** och har inkommit till Registrator vid SLU, Box 7070, 750 07 Uppsala, **senast den 31 januari 2006**.

KALLELSE SVS HÄSTSEKTIONS ÅRSMÖTE 2006

2 februari 2006, Kl. 17.15
Clarion Hotel, Ringvägen 98, Stockholm

Dagordning

1. Årsmötets öppnande
2. Årsmötets behöriga utlysande
3. Val av mötesordförande, sekreterare och två justeringspersoner tillika rösträknare
4. Föredragningslistans fastställande
5. Verksamhetsberättelse för år 2005
6. Ekonomisk redovisning och revisionsberättelse för år 2005
7. Ansvarsfrihet för 2005 års styrelse
8. Budget och medlemsavgift för verksamhetsåret 2006 (Beslut taget på årsmötet 2005)
9. Val av sektionsstyrelse (Val avklarat på årsmötet 2005, se nedan)
10. Val av sektionsordförande (Val avklarat på årsmötet 2005, se nedan)
11. Val av revisorer (Val avklarat på årsmötet 2005, se nedan)
12. Val av valberedning (Val avklarat på årsmötet 2005, se nedan)
13. Rapport från ESK-häst
14. Rapport från initiativärende hästtandvård
15. Övriga frågor
16. Mötets avslutande

Styrelse 2006	**Vald t o m**
Anne Haglund	2006
Kristin Abrahamsson	2006
Johan Blix	2007
Maria Lendau	2007
Miia Riihimäki	2008
Bengt Ronéus	2008

Valberedning	**Vald t o m**
Björn Gammelgård	2006
Bengt Johansson	2007
Anders Gånheim	2008

Revisorer
Anna Ingvar Forslid
Susann Adehed

Varmt välkomna!

kanslinytt

Löneenkät 2005 för alla

Nu är det dags för den årliga löneenkäten. Ju fler svar vi får desto tillförlitligare blir vår lönestatistik som ju är ett viktigt instrument vid löneförhandlingar – både vid nyanställning och vid den sedvanliga lönerevisionen.

Enkäten besvaras enklast genom att från förbundets hemsida (www.svf.se) logga in till löneenkäten eller via den direktlänk som vi har skickat ut via e-post till dem vi har aktuell e-postadress till. Om du har e-postadress, men inte har fått något mail, ring till Marianne Lundquist, tel: 08-545 558 27 eller meddela detta per e-post (marianne.lundquist@svf.se), så uppdaterar vi vårt medlemsregister.

Du som är privatanställd och inte har möjlighet att svara via vår hemsida kommer att få en pappersenkät.

Förra året var det alltför få offentliganställda som besvarade enkäten för att vi skulle kunna göra någon statistik. Vår förhoppning är att det ska bli fler denna gång!

noterat

SVF aktivt mot hundsmuggling

TV4:s samhällsprogram Kalla Fakta belyste i november två veckor i rad problemet med det kraftigt ökande antalet insmugglade hundar till Sverige under senaste året. Sveriges Veterinärförbund medverkade i båda programmen, som dels belyste djurskyddsproblemen med smugglingen, dels smittskyddsriskerna.

Efter båda programmen chattade Johan Beck-Friis från SVF med TV4:s tittare, och svarade på frågor kring djurskydd och smittskydd i samband med smugglehundar. TV-tittarna ställde ett stort antal frågor, om allt från vilka sjukdomar hundarna kan föra med sig till hur man som vanlig medborgare kan motverka hundsmugglingen.

Veterinärförbundet har sedan i våras aktivt arbetat för att informera om riskerna med hundsmuggling och att sprida budskapet till allmänheten, tillsammans med berörda myndigheter.

Hästkliniken SÖDERTÖRN

ATG HÄSTKLINIKERNA AB

***ATG Hästklinikerna AB** utför kvalificerad hästsjukvård på 23 kliniker på olika platser i landet och driver också Hovslagarskolan i Skara. Vi är sammanlagt 125 anställda, varav 45 veterinärer. Vi behandlar alla sorters hästar med betoning på sporthästar.*

Till Hästkliniken i Södertörn söker vi en HÄSTVETERINÄR

Vi söker nu en veterinär företrädesvis med specialistexamen i hästens sjukdomar, men även yngre kollegor är välkomna att söka. Eget hästintresse samt erfarenhet från arbete vid klinik är meriterande.

Vi erbjuder fast anställning vid en hästklinik som specialiserar sig på utredningar av rörelsestörningar hos hästar av alla raser, med tonvikt på ridhästar. Vi är för närvarande 3 veterinärer och 3 assistenter som arbetar vid kliniken, och har för avsikt att utöka även med hovslagare/smedja. Kliniken har modern utrustning med bl a digital röntgen, digitalt ultraljud, videoendoskop/gastroskop, och vi utför även medicinska utredningar.

Du bör ha ett gediget intresse för hästar och hästsport. Vi värdesätter yrkeskunskap, social kompetens, engagemang, arbetskapacitet och fortbildningsintresse.

Tjänsten är en heltidstjänst. Hästkliniken Södertörn bedrivs i nybyggda lokaler och är naturskönt belägen några mil söder om Stockholm.

Upplysningar lämnas av filialchef Maria Lendau, 08-500 360 60.

Ansökan skall vara ATG tillhanda **senast den 10 januari 2006** på adress: ATG:s Hästklinik Södertörn, Attn: Maria Lendau, Stav, 137 92 Tungelsta.

Gör din litteratursökning på www.svf.se

Som medlem i veterinärförbundet har man möjlighet att utan någon kostnad utföra litteratursökningar på den internationella vetenskapliga databasen Pub Med. Logga bara in på medlemsdelen av förbundets hemsida www.svf.se, och tryck på rubriken "Sökning på Pub Med". Större delen av den naturvetenskapliga världen ligger för dina fötter, bara några tangenttryckningar bort.

Vilken är din diagnos? – Svar

SVAR

Kammarextraslag i bigemini, dvs vartannat komplex (komplex nr 1, 2, 4 och 6) är sinusutlöst och vartannat komplex (3, 5 och 7) är kammarutöst.

Observera att den normalt placerade P-vågen (pilar) hamnat efter kammarextraslagen 5 och 7 och därmed inte kunnat utlösa ett QRS-komplex eftersom kammaren är refraktär under denna period.

DISKUSSION

Kammarextraslag utan bakomliggande hjärtsjukdom eller identifierbar annan systemsjukdom medför vanligen god prognos. Det råder delade meningar om, och i så fall när, medicinsk behandling är indicerad vid förekomst av asymtomatiska kammarextraslag. I detta fall när man planerar narkos, kan det vara klokt att ha antiarytmika för intravenös administration, t ex Xylocain eller ß-blockare, i beredskap. Det kan vara lämpligt att utföra en dygnsregistrering med EKG, en så kallad ”Holterregistrering”, i detta fall för att kunna bedöma hur många kammarextraslag som förekommer under ett dygn.

EKG-fall av intresse för publicering i SVT kan skickas till Anna Tidholm, c/o SVT-redaktionen. Registreringen bör vara avledning II med hastigheten 50 mm/sek och amplituden 1 cm = 1 mV. Både kompletta fallbeskrivningar och frågeställningar riktade till Anna Tidholm tas emot.

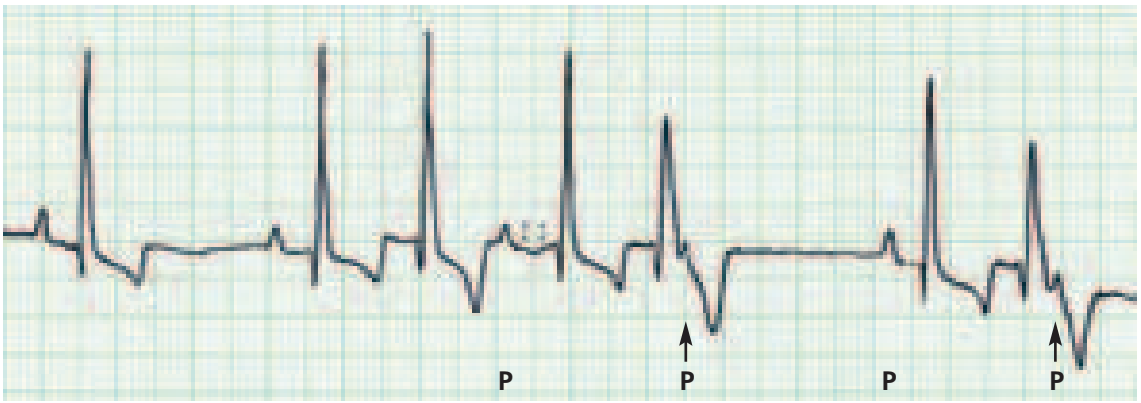

Figur 2. *Kammarextraslag i bigemini. Observera att den normalt placerade P-vågen hamnat efter kammarextraslagen 5 och 7 (pilar) och därmed inte kunnat utlösa ett QRS-komplex eftersom kammaren är refraktär under denna period*

noterat

Anna Ekström enhälligt omvald SACO-ordförande

Anna Ekström omvaldes enhälligt som ordförande när SACOs kongress avslutades den 22 november.

– Sverige måste satsa mer på utbildning, men det är viktigare med bättre utbildning än med mer utbildning, sa Anna Ekström till SACO-kongressen. Akademisk utbildning och forskning måste komma till nytta i arbete och företagande.

Kongressen fastställde även färdriktning för SACOs huvuduppgifter under den kommande kongressperioden och den kan sammanfattas i fyra huvudområden:

1) Tillväxten. SACO bejakar samarbete och rörlighet över gränserna. Politiken ska uppmuntra innovationer och företagande. SACO ska verka för att hävda och höja utbildningens och forskningens kvalitet.

2) Arbetsmarknaden. SACO verkar för en lönepolitik som utgår från individernas prestationer, kunnande och ansvar.

3) Arbetslivet. Arbetet och utbildningen lägger grunden för tillväxt och välfärd.

4) Välfärden. SACO ska verka för ett skatte- och socialförsäkringssystem som gör det lönsamt att arbeta, utbilda sig och ta ansvar.

läkemedel

Inskränkt indikation på grund av upphävd karenstid

Läkemedelsverket har beslutat att inskränka indikationerna för ett antal i veterinärmedicinsk praxis vanligt förekommande läkemedel. De nya indikationerna och orsaken till beslutet redovisas här.

Tabell 1. Aktuella indikationer för berörda läkemedel efter den 18 november 2005, när inskränkningarna i tidigare indikationer började gälla.

Läkemedel	Godkännandet omfattar
Xylocain 5 mg/ml, injektionsvätska	häst, hund
Xylocain 10 mg/ml, injektionsvätska	häst, hund
Xylocain 20 mg/ml, injektionsvätska	häst, hund
Xylocain adrenalin 10 mg/l + 5 mikrogram/ml, injektionsvätska	häst, hund
Xylocain Viskös 20 mg/ml, oral lösning	häst, hund
Rompun vet, injektionsvätska, 20 mg/ml	nöt, häst, hund, katt
Narcoxyl vet, injektionsvätska, 20 mg/ml	nöt, häst, hund, katt

Xylocain och Xylocain adrenalin injektionsvätska är från den 18 november 2005 godkänt endast för behandling av häst och hund (inte nöt, får och get) (Tabell 1).

Xylocain viskös 20 mg/ml oral lösning är från den 18 november 2005 godkänt endast för behandling av häst och hund (inte nöt och svin) (Tabell 1).

Rompun injektionsvätska och Narcoxyl injektionsvätska är från den 18 november 2005 godkänt endast för nöt, häst, hund och katt (inte får) (Tabell 1).

För andra djurslag än de godkända är det dock möjligt att använda läkemedlen enligt kaskadprincipen om det inte finns andra valmöjligheter.

UPPHÄVDA KARENSTIDER

Bakgrunden till Läkemedelsverkets beslut är följande:
En förutsättning för att ett läkemedel till livsmedelsproducerande djur skall kunna vara godkänt är att det finns fastställda karenstider för läkemedlet. Karenstider fastställs av Livsmedelsverket. Livsmedelsverket har beslutat att upphäva karenstiderna för djurslagen nöt, får och get, samt för mjölk, för veterinärläkemedlet Xylocain (lidocain). Dessutom upphävs karenstiderna för djurslaget får för de veterinärmedicinska läkemedlen Rompun (xylazin) och Narcoxyl (xylazin). Skälet till Livsmedelsverkets beslut är att lidokain saknar fastställt MRL-värde (maximalt tillåten resthalt av läkemedel i livsmedel) för nöt, får, get och svin, samt att xylazin saknar MRL-värde för får. Med anledning av de upphävda karenstiderna har Läkemedelsverket beslutat att läkemedlen fortsättningsvis enbart skall vara godkända för här angivna djurslag.

Xylocain, Rompun och Narcoxyl kommer fortsättningsvis att kunna användas för behandling av andra djurslag i enlighet med den så kallade kaskadprincipen, Jordbruksverkets föreskrifter om val av läkemedel vid behandling av djur (SJVFS 2001:116, C22). Vid sådan användning gäller enligt Livsmedelsverkets föreskrifter om karenstider vid hantering av livsmedel från djur som behandlats med läkemedel (LIVSFS 2005:3, H65) att, om fastställd karenstid för djurslaget eller behandlingssättet saknas, en karenstid på minst 28 dygn för slakt och minst sju dygn för mjölk tillämpas.

Observera att ändringarna gäller från den 18 november 2005 även om det under en period kan förekomma att förpackningar lämnas ut där karenstiderna inte ändrats. För ytterligare information angående karenstidsbedömningen hänvisas till Livsmedelsverket.

Jobb som distriktsveterinär

Distriktsveterinäravdelningen söker nu veterinärer till följande stationer:

Bollnäs – två heltidsanställningar (dnr 06-7992/05)

Hedemora – ett långtidsvikariat 100 % från 1 februari 2006 t.o.m. 30 april 2007 (dnr 06-8910/05)

Lövsta/Gotland – två långtidsvikariat 100 % från 1 februari 2006 t.o.m. 31 januari 2007 (dnr 06-8911/05)

Kalix – ett långtidsvikariat 75 % från 6 februari 2006 t.o.m. 31 december 2006 (dnr 06-8912/05)

Hallsberg – en heltidsanställning (dnr 06-8913/05)

Bollnäs – ett långtidsvikariat 100 % från 1 februari 2006 t.o.m. 31 augusti 2006 (dnr 06-9212/05)

Hedemora – ett långtidsvikariat 50–100 % från 1 februari 2006 t.o.m. 31 augusti 2006 (dnr 06-9239/05)

Flen – en heltidsanställning (dnr 06-9213/05)

Linköping – en anställning på 50 % (dnr 06-9214/05)

Sollefteå – en heltidsanställning (dnr 06-7991/05)

Karlshamn – en heltidsanställning (dnr 06-9246/05)

Fullständig annons finns på internet:

www.sjv.se

Sista ansökningsdag 9 januari 2006.

Jordbruksverket 551 82 Jönköping tfn 036-15 50 00
e-post: jordbruksverket@sjv.se

Distriktsveterinärerna

JORDBRUKS VERKET

Sugen på nytt jobb?
På veterinärförbundets hemsida www.svf.se hittar du såväl fasta tjänster som kortare vikariat under rubriken "Jobbtorget". Gå dit och titta redan idag!

förhandlingsnytt

Privatanställdas pensionsmedförande lön 2005

Procenttalen för lönekapning och sextiondelsreduktionen har fastställts till 2,9 respektive 1,0 procent för år 2005.

I den kollektivavtalade ITP-planen finns två regler som begränsar genomslagskraften i en löneförhöjning när tjänstemannen har mindre än fem år kvar till pensionen: reglerna om lönekapning och om sextiondelsreduktion. Procenttalen bestäms varje år av PTK och Svenskt Näringsliv.

Lönekapning innebär att lönehöjningar under de fem sista åren före pensioneringen begränsas till 1,5 gånger summan av generella lönehöjningar och procentuellt bestämda potter. Sextiondelsreduktionen innebär att av den del av lönehöjningen som är större än inflationen får bara så många sextiondelar räknas in i den pensionsmedförande lönen som tjänstemannen har månader kvar till pensionsåldern.

kongresser & kurser

Svenska

Nya

2–3/2 -06. Kurs i Urinvägs- och leversjukdomar samt aktuella inslag – hästmedicin arrangeras i Stockholm av SVS Hästsektion. Info: Anneli Rydén, 070-766 73 62, anneli.ryden@telia.com

16/2 -06. Mat för livet – en seminariedag ur miljö- och hållbarhetsperspektiv arrangeras i Stockholm (Sjöfartshuset, Skeppsbron 10) av Läkare för miljön. Info: www.dnsy.se/lfm, lfm@dnsy.se

22–23/3 -06. Fortbildningskonferens arrangeras i Halmstad av Svenska Djurhälsovården. Info: ulla.kyhlstedt@svdhv.org eller fax 08-725 81 72 (se annons i denna tidning)

9–10/11 -06. Årets Veterinärmöte arrangeras i Ultuna av Sveriges Veterinärmedicinska sällskap och Sveriges Veterinärförbund. Info: Marianne Lundquist, tel: 08-545 558 27, e-post: marianne.Lundquist@svf.se

Tidigare publicerade

12/1 -06. Kurs "MRI in Practice" – Inriktning smådjur, Skara. Arr: Hästsjukhuset i Skara och Blå Stjärnans djursjukhus. (SVT 15/05)

14/1 -06. Kurs "MRI in Practice" – Inriktning häst, Skara. Arr: Hästsjukhuset i Skara och Blå Stjärnans djursjukhus. (SVT 15/05)

16–27/1 -06. Kurs i artificiell insemination – Nötkreatur, SLU. Arr: Institutionen för Kliniska Vetenskaper (KV), SLU. (se annons i SVT 14/05)

27–28/1 -06. Grundkurs i Ultraljud, Uppsala. Arr: Svenska Djursjukhusföreningen Utbildning AB, SVS Smådjurssektion och Avd för bilddiagnostik, SLU. (SVT 15/05)

13–17/2 -06. Kurs i artificiell insemination ➤

Svenska Djurhälsovården

Svenska Djurhälsovården är ett veterinärt bolag som bedriver officiell hälsovård och -kontroll för får, nöt och gris. Mottot är "Friska djur i en sund och lönsam djurhållning".

Fårhälsoveterinär 50% i Linköping

Vi söker en fårintresserad veterinär till Linköping. Vi letar efter dig som är intresserad av förebyggande hälsovård på besättningsnivå. Du måste vara beredd att, tillsammans med andra kolleger, driva och utveckla verksamheten i regionen. Dina arbetsuppgifter kommer att vara fårhälsovård i Östergötland och angränsande områden och även arbete inom Maedi-Visna programmet. Att vara fårhälsoveterinär är en spännande roll där du framför allt arbetar med telefonrådgivning och gårdsbesök, men även anordnar och deltar i utbildningar och informationsmöten för djurägare och andra. När du kommit in i jobbet öppnas möjligheten att driva utvecklingsprojekt.

På Svenska Djurhälsovården i Linköping arbetar idag två veterinärer med svin- respektive nöthälsovård. Vi har nyligen flyttat in i nya lokaler, där vi är samlokaliserade med distriktsveterinärerna och Skara Semin. Om intresse finns, är det möjligt att samordna anställningen med ytterligare 50% anställning hos Distriktsveterinärerna.

Om du är intresserad är du välkommen att kontakta Jan Åke Robertsson, VD, på tel 08-725 82 09 eller Lisbeth Rudby-Martin, samordnare för fårhälsovården, på tel 046-72 13 01. Om du vill tala med någon på Linköpingskontoret är du välkommen att ringa nöthälsoveterinär Anita Jonasson, på tel 013-27 02 15. Facklig företrädare är Michael Stampe, på tel 044-28 27 88.

Välkommen med din ansökan senast den 23 januari 2006 till Svenska Djurhälsovården, 121 86 Johanneshov.

– **Häst,** SLU. Arr: Institutionen för Kliniska Vetenskaper (KV), SLU. (se annons i SVT 14/05)

Internationella

Fler internationella kurser hittar Du på Vet Agendas hemsida: www.vetagenda.com och på British Small Animal Veterinary Associations hemsida: www.bsava.com

Nya

11–12/2 -06. Magnetic Resonance Imaging Days of Horses arrangeras i Bonn, Tyskland av Arbeitsgruppe Pferd. Info: Arno Lindner, Heinrich-Roettgen-Str. 20, D-52428 Juelich; Tel: +49-2461-340-430; Fax: -484; E-post: contact@agpferd.de Internet: www.agpferd.de

20–25/7 -06. CESMAS 2006. Conference on Equine Sports Medicine and Science on Management of Tendon, Joint and Bone Disease, med seminarier och praktiska kurser arrangeras i Cambridge, England. Info: Arno Lindner, Heinrich-Röttgen-Str. 20, D-52428 Jülich, Germany; Tel: 0049-2461-340-430; Fax: 0049-2461-340-484; E-post: arnolindner@t-online.de Internet: www.cesmas.info

17–21/6 -07. XIII International Congress in Animal Hygiene 2007 arrangeras i Tartu, Estland av ISAH och the Institute of Veterinary Medicine and Animal Sciences of the Estonian Agricultural University. Info: www.eau.ee/isah2007.

Tidigare publicerade

18–22/1 -06. Basic Animal Chiropractic course, module IV Extremities, Sittensen, Tyskland (SVT 8–9/05)

22–26/1 -06. 9th WEVA Congress, Marrakech-Morocco (SVT 5/05)

22–26/2 -06. Basic Animal Chiropractic course, module V Integrated, Sittensen, Tyskland (SVT 8–9/05)

25/2–4/3 -06. The 2nd World Veterinary Orthopaedic Congress, Keystone, Colorado, USA (SVT 10/05)

19–23/4, 31/5–4/6, 26–30/7, 6–10/9 och 1–5/11 -06. Veterinary Chiropractic for Horses and Companion Animals, München, Tyskland. Arrangör: BackBone-Academy. (SVT 15/05)

20–22/4 -06. Voorjaarsdagen, Amsterdam, Nederländerna. Arr: NACAM och NEVA. (SVT 11/05)

21/4–23/4 -06. Animal Training & Behavior Seminar, München, Tyskland. (SVT 7/05)

7–9/9 -06. The 10th Conference of ESDAR Slovenien. (SVT 13/05)

SVERIGES VETERINÄRFÖRBUND

STYRELSE

Ordförande: KARIN ÖSTENSSON	*Telefon bostad* 070-461 14 46
Vice ordförande: ÅSA BERGQUIST	0418-66 21 62
BO EBERHARDSON	070-279 59 81
TORKEL EKMAN	018-38 44 11
ANDERS FORSLID	0413-55 32 20
ANETTE KARLSSON	0512-311 31
EVAMARI LEWIN	070-211 90 35
PER SAHLANDER	0171- 44 20 93
THOMAS SVENSSON	0370-813 61

SVERIGES VETERINÄRMEDICINSKA SÄLLSKAP

KOLLEGIUM

Ordförande: THOMAS SVENSSON

Vice ordförande: HENRIK ERICSSON

THERESE EDSTRÖM
ANNA EINARSSON
ANNA FORSLID
KARIN GRANATH
ANNE HAGLUND

Riksföreningar inom Sveriges Veterinärförbund

SVENSKA DISTRIKTSVETERINÄRFÖRENINGEN – DVF

Ordförande: LARS-ERIK STABERG
Sekreterare: KARIN LAMBERTSSON

SVENSKA BESIKTNINGSVETERINÄRFÖRENINGEN – BVF

Ordförande: MONA-LISA DAHLBOM-WIEDEL
Sekreterare: TONE LINDVÅG

SVERIGES YNGRE VETERINÄRERS FÖRENING – SYVF

Ordförande: VAKANT
Sekreterare: LIZA FRIBERG

FÖRENINGEN VETERINÄRER I ENSKILD TJÄNST – FVET

Ordförande: CHRISTER GYLLERUP
Sekreterare: JOHAN HELLANDER

FÖRENINGEN FÖR VETERINÄRER I ADMINISTRATIV TJÄNST –VIAT

Ordförande: ANDERS NORLING
Sekreterare: OLLE RYDELL

FÖRENINGEN FÖR VETERINÄRER VID VETENSKAPLIGA INSTITUTIONER – FVVI

Ordförande: BODIL STRÖM-HOLST
Sekreterare: INGER LILLIEHÖÖK

PRIVATPRAKTISERANDE VETERINÄRERS FÖRENING – PVF

Ordförande: EVAMARI LEWIN
Sekreterare: SUSANNA HULTBERG

DJURSJUKHUSANSTÄLLDA VETERINÄRERS FÖRENING – DAVF (VILANDE)

Ordförande: FREDRIKE RITTER

Sektioner inom Sveriges Veterinärmedicinska Sällskap

FÖRSÖKSDJURSSEKTIONEN

Ordförande: THERESE EDSTRÖM
Sekreterare: PATRICIA HEDENQVIST

HUSDJURSSEKTIONEN:

Ordförande: ANNA FORSLID
Sekreterare: CLAES-GÖRAN SJÖSTEN

HÄSTSEKTIONEN

Ordförande: ANNE HAGLUND
Sekreterare: JOHAN BLIX

LIVSMEDELSSEKTIONEN

Ordförande: KARIN GRANATH
Sekreterare: ELSIE CARJEMO

SMÅDJURSSEKTIONEN

Ordförande: ANNA EINARSSON
Sekreterare: MARIE FLÖISBON

Luffarens resa i djuridikens tjänst

Ill: Claes Beck-Friis

Det var hög och klar höstluft och solen sken. Bussen samlade upp resenärerna längs den norra kanten av det lilla inlandshavet och Luffaren tog sig arla in till residensstaden och embarkerade bussen. Studieresa till de Västra Goternas land och temat för resan var djurens välfärd. Med på resan fanns Djuridiska Inspektörer och politiker från de olika kommunernas nämnder avseende Djuridiken. I kraft av sitt ämbete hade Luffaren fått det tvivelaktiga nöjet att vara reseledare.

Veckan före resan hade Luffaren sökt sig ner till de mörka djupa källarvalven i den regionala myndighetens innersta gömmen för att hitta lämpliga presenter att dela ut till värdfolket på gårdar och institutioner i de Västra Goternas land. Han hittade ett antal böcker om älgen, det heligaste djuret som tänkas kan i Frödingland. Det trodde han säkert skulle passa de flesta i Västra Goternas land men vad ger man till en myndighet. Även Djuridiska myndigheten skulle nämligen besökas.

Luffaren letade länge och tog sig allt djupare ner i källarhålorna och hamnade framför en låst ståldörr. Med stor möda tog han sig tillbaka till civilisationen och fick med sig en nyckel på nästa expedition. Ståldörren gnällde och for upp med en skräll. I det fladdrande skenet från ett stearinljus gick han in i den ovädrade fuktiga hålan och såg att han hade hittat presenten som var svaret på hans böner. På en hylla stod det åtminstone 50 bordsstandar. En relikt från en annan tidsålder med fot av marmor och en broderad örn i svart och rött på vit bakgrund. Fanan avslutades med en frans av finaste guldtrådar.

Sålunda beväpnad begav sig Luffaren ut på studieresa. De for runt ”på slätta” kring Djäknestaden och besökte allehanda gårdstyper. Gårdarna som besöktes var välskötta och bönderna var framtidsoptimistiska och besöken upplyftande för de något härdade Djuridiska inspektörerna och nämndledamöterna. Boken om Älgen mottogs med stor glädje av bönderna. Uppenbarligen är Älgen ett exotiskt djur i dessa trakter även om någon av bönderna påstod att han också jagade älg.

Innan hemfärden återstod alltså det hemula besöket på Djuridiska myndigheten. De mottogs väl med kaffe och bulle och allehanda djuridiska spörsmål avhandlades med stor skärpa och pregnans. Besöket avslutades med en rundvandring på myndigheten. Förvåningen var stor hos gästerna över hur man med skohorn eller annat lämpligt verktyg, lyckats ”knö in” en hel myndighet med ett 50-tal kontorsplatser i det gamla tingshuset.

Vid det högtidliga avskedet utbyttes diverse artighetsfraser och Luffaren slet fram sitt trumfkort – Bordsstandaret. Med skälvande hand räckte han över standaret till den lätt förvirrade representanten för Djuridiska myndigheten – för vad gör man med ett Bordsstandar. Det var inte vilket standar som helst, det var själva symbolen för Frödingland, som inte går att nonchalera.

Luffaren framhöll att varje myndighet med självaktning måste ha ett skåp av bättre sort för förvaring av diverse aparta ting som av pietetsskäl inte kan destrueras. Representanten för Djuridiska myndigheten framhöll att myndigheten var så ny att ett sådant skåp inte hade hunnit anskaffas. Luffaren fullbordade sin avskedsfras och sitt anförande med orden: Med glädje och stolthet förstår jag att denna gåva är den första i sitt slag och det känns bra att ha berikat Djuridiska myndigheten på detta sätt.

Alla läsare av dessa rader uppmanas vid besök på Djuridiska myndigheten hålla ögonen på detta Bordsstandar så att symbolen för Frödingland inte förfuskas. Karenstiden för Bordsstandar torde vara ca tio år.

Anders Sandberg

SPECIALISTKOMPETENS

I ENLIGHET MED SJVFS 2001:89 har SVS den 14 oktober 2005 utfärdat intyg om specialistkompetens i sjukdomar hos svin för

- Christina Swedberg

I ENLIGHET MED SJVFS 2001:89 har SVS den 19 oktober 2005 utfärdat intyg om specialistkompetens i specifika ämnesområden, hundens och kattens sjukdomar för

- Kerstin Bergvall, dermatologi, godkänd enligt kat A
- Jens Häggström, internmedicin/kardiologi, godkänd enligt kat A
- Henrik von Euler, onkologi, godkänd enligt kat C
- Ann-Charlotte Möller, internmedicin, godkänd enligt kat C

PERSONNOTISER

Födelsedagar i januari 2006

JAN HULTGREN, Lidköping, 50 år den 1/1
BENGTH JOHANSSON, Sunne, 50 år den 5/1
INGER-JOHANNE STOCKINGER, Röbäck, 50 år den 14/1
LARS-GÖRAN STAFFARE, Hällefors, 60 år den 16/1
TORSTEN OLSSON, Ängelholm, 75 år den 18/1
KURT HOLMBERG, Rolfstorp, 75 år den 19/1
SANDOR BELÁK, Uppsala, 60 år den 19/1
LARS WADÅS, Vallentuna, 50 år den 19/1
KERSTIN SPÅNGFORS, Halmstad, 50 år den 20/1
KERSTIN DAHLGREN, Torna Hällestad, 50 år den 22/1
KATARINA ROTH, Strängnäs, 60 år den 24/1
LENNARTH FORÉN, Linköping, 75 år den 27/1
KLAS SVENSSON, Norrköping, 50 år den 28/1
MATS WESTMAN, Jokkmokk, 50 år den 30/1

AVLIDEN

F länsveterinär **ERIK-GUSTAF LINDHOLM** har avlidit den 18 november 2005. Han föddes 1916 i Svennevad, Örebro län, avlade studentexamen i Umeå 1936 och veterinärexamen 1946. Han var distriktsveterinär i Pajala 1950 och i Piteå 1955 samt besiktningsveterinär vid kontrollslakteriet där 1962. 1970 erhöll han tjänst som länsveterinär i Norrbottens län, varifrån han pensionerades 1981.

Veterinär till Försöksdjursenheten

Djurskyddsmyndigheten ansvarar för den centrala tillsynen av djurskyddet. Vårt övergripande mål är att upprätthålla och utveckla ett gott djurskydd i hela Sverige.

Djurskyddsmyndigheten söker veterinär till Försökdjursenheten. Tjänsten är placerad i Skara och är en tillsvidareanställning med tillträde snarast. Dina arbetsuppgifter kommer bl a att bestå av arbete med handläggning av ärenden och arbete med information till de djurförsöksetiska nämnderna. I tjänsten ingår att besöka de djurförsöksetiska nämnderna (för närvarande 7 stycken i landet).
Erfarenhet av myndighetsarbete, arbete som försöksdjursveterinär och arbete vid smådjursklinik är meriterande. Du bör ha god förmåga att uttrycka dig i tal och skrift.

DJUR SKYDDS MYNDIGHETEN
SWEDISH ANIMAL WELFARE AGENCY

Upplysningar om tjänsten lämnas av enhetschef Lennart Lindberg, 0511-274 30 och veterinärinspektör Elisabeth Lindkvist Ottow, 0511-274 35. Facklig företrädare är Jenny Yngvesson, 0511-274 71

Ansökan, märkt med referensnummer 40/05, skickas till Djurskyddsmyndigheten, Box 80, 532 21 Skara. Vi vill ha din ansökan senast den 16 januari 2006.

SVENSK VETERINÄRTIDNING
BOX 12 709
112 94 STOCKHOLM

BESÖKSADRESS: **Kungsholms Hamnplan 7**
TELEFON: 08-545 558 30
TELEFAX: 08-545 558 29
HEMSIDA: ***www.svf.se***

REDAKTION:

JOHAN BECK-FRIIS
ansvarig utgivare & chefredaktör
TELEFON: 08-545 558 33
MOBIL: 070-717 73 25
E-POST: ***johan.beck-friis@svf.se***

SUZANNE FREDRIKSSON
journalist
TELEFON: 08-545 558 32
E-POST: ***suzanne.fredriksson@svf.se***

BRITA TRYBOM
redaktionssekreterare, annonser
TELEFON: 08-545 558 34
E-POST: ***brita.trybom@svf.se***

BIRGITTA AHLKVIST
redaktionssekreterare, annonser
TELEFON: 08-545 558 31
E-POST: ***birgitta.ahlkvist@svf.se***

LILL OCH KJELL EFVERGREN, EXPONERA
layout
TELEFON: 08-587 630 11, 08-587 630 14
E-POST: ***info@exponera.net***

VTT GRAFISKA, VIMMERBY
tryckeri

ISSN 0346–2250

UTGIVNINGSDAGAR 2005:

1	26 JAN	10	17 AUG
2	16 FEB	11	7 SEPT
3	9 MARS	12	28 SEPT
4	5 APRIL	13	19 OKT
5	27 APRIL	14	9 NOV
6	24 MAJ	15	30 NOV
7	14 JUNI	16	21 DEC
8–9	5 JULI		

MANUSSTOPP: ***25 vardagar före utgivningsdag, 15 dagar för insändare.***

ANNONSMANUSSTOPP: ***15 vardagar före utgivningsdag.***

SVENSK VETERINÄRTIDNING
Prenumerationspris 2005
Sverige: 1 110 kronor + moms.
Europa: 1 430 kronor + moms, i EU.
Utanför Europa: 1 610 kronor.

FACKPRESSUPPLAGA 2004 – 2 900 EX